

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
MAŁGORZATA MOTYLOW

KAP.410.006.03.2021

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
zastępujący Ministra Finansów

Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/007 – Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Finansów, ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tadeusz Kościński – Minister Finansów od 26 października 2021 r. powołany na stanowisko Ministra Finansów ¹ W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Tadeusz Kościński - Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej od 6 października 2020 r. ² do 26 października 2021 r. ³ ; Minister Finansów od 15 listopada 2019 r. ⁴ do 6 października 2020 r. ⁵ ; Jerzy Kwieciński – Minister Finansów, Inwestycji i Rozwoju od 20 września 2019 r. ⁶ do 15 listopada 2019 r.; Mateusz Morawiecki Prezes Rady Ministrów – od 30 sierpnia 2019 r. do 20 września 2019 r.; Marian Banaś – Minister Finansów od 4 czerwca 2019 r. ⁷ do 30 sierpnia 2019 r. ⁸ ; Teresa Czerwińska – Minister Finansów od 9 stycznia 2018 r. ⁹ do 4 czerwca 2019 r. ¹⁰ ; Mateusz Morawiecki – Minister Rozwoju i Finansów od 28 września 2016 r. ¹¹ do 9 stycznia 2018 r. ¹² .
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Warunki realizacji zadań Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020. 2. Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020. 3. Efekty realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020.
Okres objęty kontrolą	od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze związane z realizacją Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018 – 2020
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	1. Tomasz Płudowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/78/2021 z 20 września 2021 r. 2. Magdalena Wardzyńska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/77/2021 z 20 września 2021 r.

(akta kontroli str. 1, 2, 598)

¹ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 października 2021 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów nr 1131.20.2021 (M.P. poz. 976). Odwołany z urzędu Ministra Finansów postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów nr 1131.7.2022 (M.P. poz. 197).

² Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 października 2020 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów nr 1131.27.2020 (M.P. poz. 896).

³ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 października 2021 r. o zmianie w składzie Ministrów nr 1131.19.2021 (M.P. poz. 975).

⁴ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 listopada 2019 r. nr 1131.24.2019 o powołaniu w skład Rady Ministrów (M.P. poz. 1092).

⁵ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 października 2020 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów nr 1131.26.2020 (M.P. poz. 895).

⁶ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 września 2019 r. o powołaniu Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju nr 1131.19.2019 (M.P. poz. 859).

⁷ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 czerwca 2019 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów nr 1131.7.2019 (M.P. poz. 477).

⁸ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów nr 1131.15.2019 (M.P. poz. 778).

⁹ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 stycznia 2018 r. nr 1131.2.2018 o zmianie w składzie Rady Ministrów (M.P. poz. 29).

¹⁰ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 czerwca 2019 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów nr 1131.6.2019 (M.P. poz. 476).

¹¹ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 stycznia 2018 r. nr 1131.1.2018 o zmianie w składzie Rady Ministrów (M.P. poz. 28).

¹² Postanowienie Nr 1131.17.2016 Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 września 2016 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów (M.P. poz. 942).

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

Użyte w wystąpieniu pokontrolnym skrótowce oznaczają:

- RPPK lub Program – Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018 – 2020¹⁴;
- RPPK na lata 2014–2019 – Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014 – 2019¹⁵;
- Międzyresortowy Zespół lub Zespół – Międzyresortowy Zespół do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018 – 2020;
- zarządzenie w sprawie Międzyresortowego Zespołu – Zarządzenie nr 134 Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2018 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018 – 2020¹⁶;
- regulamin prac Międzyresortowego Zespołu – regulamin przyjęty uchwałą nr 1/2018 Międzyresortowego Zespołu do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018 – 2020 z dnia 12 września 2018 r. w sprawie przyjęcia regulaminu prac Zespołu;
- plan realizacji działań Ministerstwa - plan realizacji zadań i działań RPPK na lata 2018-2020 w Ministerstwie Finansów oraz jednostkach podległych i nadzorowanych z 31 października 2018 r.;
- plan realizacji zadań i działań RPPK – zatwierdzony przez Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Przewodniczącego Międzyresortowego Zespołu) plan realizacji zadań i działań Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018 – 2020;
- Koordynator lub Koordynator Programu/RPPK – koordynator do spraw realizacji RPPK na lata 2018-2020 wyznaczony w Ministerstwie Finansów;
- Przewodniczący Międzyresortowego Zespołu – Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego – Przewodniczący Międzyresortowego Zespołu do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania RPPK;
- Członek Zespołu – przedstawiciel Ministerstwa Finansów w randze sekretarza albo podsekretarza stanu, który był odpowiedzialny za wykonywanie określonych zadań i działań w ramach Programu na lata 2018-2020;
- realizator wiodący – wskazany w RPPK podmiot (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, ministerstwa, urzędy centralne) odpowiedzialny za realizację danego działania;
- realizator współpracujący – wskazany w RPPK podmiot współpracujący przy realizacji danego działania;
- ufp – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁷;
- uondfp – ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁸;
- ustawa PZP – ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych obowiązująca do 31 grudnia 2020 r.¹⁹;
- nowa ustawa PZP – ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie 1 stycznia 2021 r.²⁰;
- działanie 3.5. – działanie 3.5. RPPK pn. *Przygotowanie i wdrożenie przepisów umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny*

¹⁴ Przyjęty uchwałą nr 207 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020 (M.P. z 2018 r. poz. 12, ze zm.)

¹⁵ Przyjęty uchwałą nr 37 Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014-2019 (M.P. poz. 299)

¹⁶ M.P. poz. 820, ze zm.

¹⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 289, ze zm.

¹⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

²⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.

finansów publicznych w przypadku udzielania zamówień publicznych wyłączonych spod przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych;

- *działanie 5.2. – działanie 5.2. RPPK pn. Wdrożenie stałych cyklicznych programów edukacyjnych oraz szkoleń w zakresie etyki, przeciwdziałania korupcji i konfliktowi interesów;*
- *działanie 5.3. – działanie 5.3. RPPK pn. Opracowanie i wdrożenie edukacyjnych programów sektorowych przez poszczególne resorty i urzędy centralne, skierowanych również do instytucji podległych i nadzorowanych;*
- *działanie dodatkowe – zgłoszone przez MF w planie realizacji działań Ministerstwa działania wpisujące się w RPPK a nie ujęte w nim w ramach głównych zadań i działań;*
- CBA – Centralne Biuro Antykorupcyjne;
- MF lub Ministerstwo – Ministerstwo Finansów;
- Minister – minister właściwy ds. budżetu państwa, finansów publicznych oraz instytucji finansowych;
- KAS – Krajowa Administracja Skarbowa;
- IAS – Izba Administracji Skarbowej;
- DG – Dyrektor Generalny Ministerstwa Finansów;
- BKA – Biuro Kontroli i Audytu Wewnętrznego (wcześniej Biuro Kontroli – BK);
- BDG – Biuro Dyrektora Generalnego;
- BDF – Biuro Dyscypliny Finansów Publicznych;
- BIW – Biuro Inspekcji Wewnętrznej;
- DBM – Departament Budżetu, Majałtku i Kadr Krajowej Administracji Skarbowej;
- KSS – Krajowa Szkoła Skarbowości;
- SCS – Służba Celno-Skarbowa;
- BIP – Biuletyn Informacji Publicznej;
- UZP – Urząd Zamówień Publicznych;
- RCL – Rządowe Centrum Legislacji.

II. Ocena ogólna²¹ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Ministerstwo podejmowało działania w celu zapewnienia warunków realizacji RPPK oraz realizowało czynności w zakresie przypisanych mu w Programie działań. Ministerstwo zrealizowało w pełni trzy²² z sześciu działań i trzy²³ działania częściowo oraz doprowadziło do osiągnięcia części zaplanowanych efektów²⁴ i mierników²⁵, przewidzianych w planie realizacji zadań i działań RPPK.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W celu zapewnienia warunków realizacji działań RPPK, w Ministerstwie wyznaczono Członka Międzyresortowego Zespołu oraz Koordynatora RPPK. Koordynator rozpoczął wykonywanie zadań po upływie 53 dni od dnia wejścia w życie zarządzenia w sprawie Międzyresortowego Zespołu i 283 dni od wejścia w życie Programu. W MF został sporządzony plan realizacji działań Ministerstwa, który przekazano w terminie Przewodniczącemu Zespołu – Szefowi CBA.

Ministerstwo realizowało sześć działań ujętych w planie realizacji zadań i działań RPPK, w tym trzy zostały zrealizowane w całości (w tym jedno z opóźnieniem²⁶) oraz trzy w niepełnym zakresie oraz z opóźnieniami w poszczególnych etapach ich realizacji²⁷. W efekcie realizacji działań 5.2., 5.3 oraz trzech działań dodatkowych, Ministerstwo m.in.: wprowadziło obowiązek przeszkolenia każdego pracownika z etyki i przeciwdziałania korupcji, wdrożyło polityki przeciwdziałania nieprawidłowościom w MF i KAS, ustanowiło zasady etyki dla funkcjonariuszy SCS oraz opracowało Podręcznik etyki dla każdego zatrudnionego w KAS. Ponadto w KAS opracowane zostały nowe programy edukacyjne z zakresu przeciwdziałania korupcji oraz przeprowadzono badanie zagrożeń przestępczością korupcyjną. W przypadku działania 3.5., pomimo opracowania przez Ministerstwo przepisów, dotyczących objęcia odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych działań związanych z realizacją zamówień wyłączonych z obowiązku stosowania ustawy PZP, nie zostały one wdrożone. W zakresie działania 3.5. Ministerstwo nie podjęło współpracy z realizatorem współpracującym, tj. Prezesem UZP, co było istotne z punktu widzenia możliwości realizacji tego działania. W przypadku działania 5.3. nie wprowadzono do planów szkoleń KAS²⁸ nowych programów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania korupcji.

Stwierdzone w kontroli nieprawidłowości polegały na:

- niepełnej realizacji działań 3.5., 5.3. i jednego z działań dodatkowych²⁹ oraz opóźnieniach³⁰ w poszczególnych etapach realizacji tych działań, co było niezgodne z założeniami przyjętymi w planie realizacji zadań i działań RPPK;

²¹ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

²² Działanie 5.2., dwa działania dodatkowe: *Objęcie wszystkich pracowników i funkcjonariuszy KAS zasadami etycznymi i Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów.*

²³ Działania 3.5., 5.3. oraz działanie dodatkowe *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS.*

²⁴ W całości osiągnięto zaplanowane efekty w przypadku trzech z sześciu działań (działanie 5.2., dwa działania dodatkowe: *Objęcie wszystkich pracowników i funkcjonariuszy KAS zasadami etycznymi i Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów*), a w części - w pozostałych trzech działaniach (działania 3.5., 5.3. oraz działanie dodatkowe *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS*).

²⁵ W pełni osiągnięto zaplanowane miernik w przypadku dwóch z sześciu działań (dla działania 5.2. i działania dodatkowego *Objęcie wszystkich pracowników i funkcjonariuszy KAS zasadami etycznymi*) oraz częściowo dla działania 3.5.

²⁶ Działanie dodatkowe: *Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów.*

²⁷ Tj. w działaniach: 3.5. i 5.3. trzeci etap zrealizowano z opóźnieniem, w działaniu dodatkowym: *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS* drugi i czwarty etap zrealizowano z opóźnieniem.

²⁸ Ani do planu szkoleń centralnych kadr KAS na rok 2020, ani do 16 regionalnych planów szkoleń IAS na rok 2020.

²⁹ *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS.*

³⁰ Opóźnienia: w etapach nr 3 dla działań 3.5. i 5.3. wynosiły odpowiednio prawie cztery miesiące oraz miesiąc, a w etapach nr 2 i 4 dla działania *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS* odpowiednio prawie pięć miesięcy i cztery miesiące.

- wyznaczeniu Koordynatora Programu dopiero 53 dni od wejścia w życie zarządzenia w sprawie Międzyresortowego Zespołu, co w ocenie NIK było nierzetelne;
- nieodzwierciedleniu w opisie stanowiska pracy Dyrektora BKA pełnienia funkcji Koordynatora Programu, co było niezgodne z pkt 4.3.1. RPPK;
- nieterminowym³¹ przekazaniu dwóch sprawozdań okresowych z realizacji RPPK do Szefa CBA, co było niezgodne z § 9 ust. 4 regulaminu prac Międzyresortowego Zespołu;
- zamieszczeniu, w przypadku działania 5.3., w sprawozdaniach okresowych i sprawozdaniu końcowym informacji niezgodnych ze stanem faktycznym, co świadczy o nierzetelnym ich sporządzeniu;
- nieprawidłowym określeniu w jednym z działań dodatkowych³² miernika, który nie obejmował całości zdefiniowanego w planie realizacji zadań i działań RPPK działania, co w ocenie NIK nie dawało możliwości monitorowania postępu prac.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności³³

OBSZAR

1. Warunki realizacji zadań Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020

Opis stanu faktycznego

1.1. W RPPK Ministrowi, jako realizatorowi wiodącemu, została przypisana realizacja jednego działania w zakresie zadania 3 *Wzmocnienie przejrzystości i obiektywności procesu udzielania zamówień publicznych*:

- 3.5. *Przygotowanie i wdrożenie przepisów umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku udzielania zamówień publicznych wyłączonych spod przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych,*

oraz dwóch działań w ramach zadania 5. *Wdrożenie edukacji antykorupcyjnej do programów kształcenia i doskonalenia funkcjonariuszy publicznych oraz osób pełniących funkcje publiczne*:

- 5.2. *Wdrożenie stałych cyklicznych programów edukacyjnych oraz szkoleń w zakresie etyki, przeciwdziałania korupcji i konfliktowi interesów,*
- 5.3. *Opracowanie i wdrożenie edukacyjnych programów sektorowych przez poszczególne resorty i urzędy centralne, skierowanych również do instytucji podległych i nadzorowanych.*

W działaniu 3.5., obok Ministra Finansów jako, realizatora współpracującego wskazano Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, ewentualnie Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii. W działaniach 5.2. i 5.3. nie zostali określone realizatorzy współpracujący. Jako realizator współpracujący³⁴ Szef KAS został wskazany również w pięciu działaniach realizowanych w ramach zadania 7. *Wdrożenie rozwiązań dotyczących współdziałania oraz koordynacji organów ścigania w zakresie zwalczania korupcji*:

³¹ Z opóźnieniem 7 i 4 dni.

³² Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji w resorcie finansów.

³³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

³⁴ Obok CBA - realizatora wiodącego.

- 7.1. Opracowanie mechanizmów koordynacji i współpracy pomiędzy właściwymi organami ścigania w zakresie zwalczania korupcji i działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa;
- 7.2. Opracowywanie cyklicznych raportów dotyczących obszarów, w których występuje przestępczość korupcyjna oraz zagrożonych taką przestępczością z uwzględnieniem wyników badań opinii społecznej;
- 7.3. Analiza efektywności stosowania ofensywnych metod pracy operacyjnej przez organy ścigania i służby specjalne. Opracowanie zaleceń w tym zakresie;
- 7.4. Opracowanie jednolitych dla służb i organów ścigania standardów gromadzenia danych i opracowań statystycznych dotyczących przestępczości korupcyjnej;
- 7.5. Organizacja cyklicznych szkoleń, warsztatów i konferencji w zakresie wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

Ponadto w planie realizacji zadań i działań RPPK, w ramach zgłoszonych zadań dodatkowych, Ministerstwo jako realizator wiodący realizowało trzy działania:

- Objęcie wszystkich pracowników i funkcjonariuszy KAS zasadami etycznymi;
- Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS;
- Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów.

(akta kontroli str. 50-84)

1.2. Po formalnym utworzeniu przez Prezesa Rady Ministrów Międzyresortowego Zespołu³⁵, Minister w dniu 6 września 2018 r. wyznaczył na Członka Zespołu Podsekretarza Stanu - Zastępcę Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. W wyniku zmian organizacyjnych w Ministerstwie, w dniu 20 marca 2020 r. na Członka Zespołu wyznaczona została Sekretarz Stanu - Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Koordynator RPPK został wyznaczony przez właściwego Członka Zespołu w dniu 16 października 2018 r., tj. 53 dni od powołania Międzyresortowego Zespołu i po upływie 283 dni od dnia wejścia w życie Programu³⁶ (dalszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). O wyznaczeniu Koordynatora Przewodniczący Zespołu – Szef CBA został poinformowany następnego dnia po jego powołaniu, tj. 17 października 2018 r.

W toku kontroli ustalono, że w wyniku uzgodnień dokonanych pomiędzy CBA a Ministerstwem nie wyznaczono odrębnego stanowiska koordynującego dla zadań i działań realizowanych w ramach RPPK przez KAS. Wyznaczona do pełnienia funkcji Koordynatora RPPK Dyrektor BKA³⁷ koordynowała działania realizowane zarówno przez MF, jak i KAS. Utworzenie stanowiska Koordynatora nie spowodowało zmian organizacyjnych w Ministerstwie, zwiększenia stanu etatowego oraz nie było odrębnie wynagradzane.

Kontrola wykazała, że w opisie stanowiska Dyrektora BKA nie zostały zawarte zapisy dotyczące zadań związanych z pełnieniem funkcji Koordynatora RPPK (dalszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 3-140, 404-417, 590-596, 677-680, 893-909, płyta CD nr 5 poz. 34-37)

³⁵ Zarządzenie w sprawie Międzyresortowego Zespołu obowiązywało od 24 sierpnia 2018 r.

³⁶ Oraz 301 dni od dnia uchwalenia Programu, tj. od dnia 19 grudnia 2017 r.

³⁷ Wcześniej w okresie od 6 października 2017 r. do 28 maja 2019 r. Biura Kontroli.

1.3. Wyznaczona w Ministerstwie do pełnienia funkcji Koordynatora RPPK na lata 2018-2020, Dyrektor BKA, posiadała doświadczenie, odpowiednie kwalifikacje oraz uczestniczyła w szkoleniach związanych z tematyką przeciwdziałania korupcji³⁸. Wcześniej obsługę zadań w zakresie realizacji RPPK na lata 2014-2019 zapewniało BIW.

(akta kontroli str. 3-14, 136-140)

1.4. Od grudnia 2018 r. koordynacja działań w zakresie realizacji RPPK oraz programów będących jego kontynuacją należała, zgodnie z § 12 wewnętrznego regulaminu organizacyjnego BKA³⁹, do zadań Wydziału do Spraw Kontroli i Koordynacji Przeciwdziałania Nieprawidłowościom.

W toku kontroli ustalono, że poza ww. regulacjami w Ministerstwie nie zostały ustanowione odrębne zarządzenia, regulaminy, zalecenia, ani wytyczne odnoszące się do podziału zadań wynikających z RPPK. Koordynator poinformowała, że (...) *na podstawie analizy regulaminu MF i regulaminów komórek organizacyjnych, przeprowadzonej przez Biuro Kontroli, zadania wynikające z RPPK zostały powiązane z zakresem kompetencyjnym właściwych komórek organizacyjnych MF. (...) nie przeprowadzono analizy potrzeb kadrowych. Zadania związane z Programem zostały powierzone osobom, które z ramienia MF i KAS zajmowały się etyką zawodową, przeciwdziałaniem nieprawidłowościom, szkoleniami oraz procesem legislacyjnym w zakresie ustawy o dyscyplinie finansów publicznych.* Według informacji przekazanych przez BKA⁴⁰ w realizację zadań/działań wynikających z RPPK zaangażowanych w Ministerstwie było 19 pracowników. Ponadto ustalono, że w realizację działań ujętych w planie realizacji zadań i działań RPPK zaangażowani byli również pracownicy KSS.

Kontrola wykazała, że w opisach stanowisk pracy, tylko w przypadku czterech pracowników BKA wskazano zadania, polegające na wspieraniu Koordynatora w zakresie realizacji RPPK. W przypadku pozostałych komórek organizacyjnych MF pracownicy zaangażowani w realizację działań ujętych w planie realizacji zadań i działań RPPK nie mieli wskazanych tych działań w opisach stanowisk pracy. Dyrektorzy departamentów zaangażowanych w realizację działań RPPK wyjaśnili⁴¹ m.in., że działania wyznaczone w RPPK wpisywały się w zadania wymienione w opisach stanowisk pracy osób zaangażowanych w ich realizację.

W ocenie Koordynatora, liczba pracowników realizujących działania w ramach RPPK była wystarczająca.

Jak poinformowała Dyrektor BKA, do organizacyjnych rozwiązań antykorupcyjnych wdrożonych w MF (w tym w KAS) w okresie 2018-2020, które wpisują się w RPPK, można zaliczyć w szczególności: powołanie w 2019 r. Koordynatorów etyki zawodowej w Krajowej Administracji Skarbowej⁴², przeprowadzenie wyborów i powołanie w 2020 r. doradców ds. etyki w MF⁴³ oraz w 2020 r. wyznaczenie koordynatora ds. nieprawidłowości w MF⁴⁴ i KAS⁴⁵, a także wydanie zasad

³⁸ M.in. szkolenia: Sygnalista w przedsiębiorstwie. Nowe obowiązki, zagrożenia, szanse.; Szkolenia dla doradców ds. etyki Ministerstwa Finansów oraz osób realizujących zadania w kontakcie z klientami; Przeciwdziałanie korupcji – e-learning.

³⁹ Regulaminy wewnętrzne BKA zatwierdzone: 15 listopada 2021 r., 4 lutego 2021 r. i 30 maja 2019 r. przez DG Ministerstwa, wcześniej zadanie to ujęte było w § 11 regulaminu wewnętrznego Biura Kontroli zatwierdzonego przez DG w dniu 27 grudnia 2018 r.

⁴⁰ Zestawienie pracowników zaangażowanych w realizację zadań związanych z Rządowym Programem Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020 przekazane kontrolerom przy piśmie z dnia 11 października 2021 r. (znak: BKA2.0811.1.2021).

⁴¹ Wyjaśnień udzielił Dyrektorzy: BDG, BDF, DBM i BIW.

⁴² Zarządzenie nr 34 Szefa KAS z 15 lipca 2019 r. w sprawie powołania koordynatorów do spraw etyki zawodowej w Krajowej Administracji Skarbowej.

⁴³ Zarządzenie nr 11/BKA/2020 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie powołania i zadań Zespołu Doradców do spraw etyki w Ministerstwie Finansów.

⁴⁴ Pismo z 12 listopada 2020 r. Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie wyznaczenia koordynatora ds. nieprawidłowości w MF.

⁴⁵ Pismo z 26 listopada 2020 r. Szefa KAS w sprawie wyznaczenia koordynatora ds. nieprawidłowości w KAS.

przeciwdziałania ryzykom związanym z konfliktem interesów oraz zasad przyjmowania i przekazywania prezentów w Ministerstwie Finansów⁴⁶.

Przewodniczący Międzyresortowego Zespołu nie skorzystał z możliwości powierzenia Członkowi Zespołu ze strony MF wykonywania czynności, służących realizacji zadań tego Zespołu⁴⁷.

(akta kontroli str. 3-140, 563-570, 590-591, 612-618, 651-667, 673-680, 871-892, płyta CD nr 3, płyta CD nr 4 poz. 1-10, 26-36, 47-94)

1.5. W Ministerstwie i w KAS nie zostały ustanowione zasady współpracy między realizatorem wiodącym a współpracującym, w tym m.in. nie ustanowiono mechanizmów przekazywania informacji. Koordynator poinformowała, że (...) *nie było odrębnej procedury, dotyczącej przepływu informacji odnośnie do realizacji RPPK na lata 2018-2020 pomiędzy komórkami organizacyjnymi oraz z podmiotami zewnętrznymi. Przepływ i wymiana informacji pomiędzy komórkami w ramach Programu, jak dla wszystkich innych spraw, odbywała się zgodnie z przyjętymi w MF i KAS zasadami, tj. w systemie EZD lub z wykorzystaniem służbowej poczty elektronicznej.*

W wyniku szczegółowego badania działania 3.5. stwierdzono, że w trakcie jego realizacji nie podjęto współpracy ze wskazanymi w planie realizacji zadań i działań RPPK realizatorami współpracującymi (szczegółowy opis w obszarze 2 wystąpienia).

(akta kontroli str. 3-14)

1.6. Przygotowany przez Koordynatora plan realizacji działań Ministerstwa przekazany został przez Członka Zespołu do Przewodniczącego Zespołu, zgodnie z pkt 4.3. Programu, w terminie 30 dni od dnia wyznaczenia Koordynatora, tj. w dniu 2 listopada 2018 r. Został on przygotowany według wzoru określonego w załączniku nr 1 do regulaminu prac Międzyresortowego Zespołu i zawierał wszystkie wymagane informacje, tj. nr zadania i działania, mierniki, sposób realizacji działania, realizatorów wiodących i współpracujących, ocenę ryzyka wykonania, szacunkowe koszty realizacji i źródło finansowania.

Przygotowany plan realizacji działań Ministerstwa zawierał trzy działania ujęte w Programie, tj.: działanie 3.5., 5.2. i 5.3. oraz trzy dodatkowe działania zgłoszone przez Ministerstwo. Koordynator poinformowała, że dodatkowe działania zostały zgłoszone ze względu na spójność z zakresem Programu, a ich realizacja miała na celu budowanie szeroko pojętej kultury uczciwości w MF i KAS.

Na etapie tworzenia planu, w Ministerstwie nie przeprowadzono analizy celowości umieszczenia poszczególnych działań w nim wskazanych. Koordynator poinformowała, że *zadania wynikały bezpośrednio z Programu, dlatego nie podlegały one analizie celowości. Natomiast zgłoszone działania i sposób ich realizacji, był nakierowany na wsparcie zadań, które zostały ujęte w RPPK. Systemowe, kierunkowe działania w zakresie budowania kultury uczciwości w MF i KAS były uzgadniane na poziomie Kierownictwa ministerstwa. Koordynator realizacji zadań omawiał i uzgadniał z (...) Członkiem Zespołu – działaniami zgłoszone do planu przez merytoryczne komórki organizacyjne oraz optymalny sposób ich realizacji.*

Plan realizacji działań Ministerstwa został włączony do zatwierdzonego przez Przewodniczącego Zespołu – Szefa CBA planu realizacji zadań i działań RPPK

⁴⁶ Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie Zasad przeciwdziałania ryzykom związanym z konfliktem interesów oraz zasad przyjmowania i przekazywania prezentów w Ministerstwie Finansów (Dz. Urz. Min. Fin. poz. 65).

⁴⁷ Zgodnie z § 4 ust. 3 zarządzenia w sprawie Międzyresortowego Zespołu Przewodniczący Zespołu może powierzyć członkom Zespołu wykonanie określonych czynności służących realizacji zadań Zespołu.

z korektą dotyczącą realizatorów wskazanych wyżej działań (zamiast komórek organizacyjnych MF lub jednostek nadzorowanych przez Ministerstwo, Szef CBA wskazał jako realizatora organ jakim jest Minister Finansów lub Szef KAS). W toku kontroli ustalono, że Ministerstwo nie występowało do CBA z wnioskiem o zmianę planu realizacji zadań i działań RPPK.

Do przesłanego przez MF planu realizacji działań Ministerstwa, CBA nie zgłaszało uwag, co do konstrukcji mierników (szczegółowy opis dotyczący poprawności ich konstrukcji zawarto w obszarze 3 wystąpienia).

(akta kontroli str. 3-140; 404-412, 643-650)

1.7. W toku kontroli ustalono, że nie były powoływane zespoły robocze w celu realizacji działań wynikających z planu realizacji zadań i działań RPPK. Koordynator poinformowała, że *zakres i charakter działań realizowanych w ramach RPPK przez MF (w tym KAS), nie wymagał utworzenia zespołów roboczych, o których mowa w pkt 4.3.1 Programu. Zadania były realizowane w ramach bieżącej działalności właściwych komórek organizacyjnych MF. W czynnościach koordynujących wspierali mnie pracownicy Biura BKA. Dlatego nie występowałam do członka Międzyresortowego Zespołu do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania RPPK z prośbą o utworzenie takiego zespołu.*

(akta kontroli str. 404-412)

1.8. W Ministerstwie monitorowanie wdrażania zadań i działań określonych w RPPK odbywało się w cyklu półrocznym. Przed upływem okresu sprawozdawczego wynikającego z § 9 regulaminu prac Międzyresortowego Zespołu, tj. przed 31 stycznia i 31 lipca każdego roku, Koordynator kierowała w EZD⁴⁸ do komórek organizacyjnych MF odpowiedzialnych za poszczególne zadania pisma z prośbą o informacje. Zebrane w ten sposób informacje służyły do opracowania sprawozdania, które następnie było przekazywane do zatwierdzenia przez Członka Zespołu. Członek Zespołu poinformowała, że *Koordynator, ani dyrektorzy komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań, nie zgłaszali problemów wymagających interwencji członka Międzyresortowego Zespołu. Ponadto Członek Zespołu poinformowała, że na bieżąco spotykała się z Koordynatorem RPPK, pomiędzy okresami sprawozdawczymi i (...) były to kontakty robocze, osobiste lub telefoniczne, na których koordynator raportował postęp prac w ramach działań wpisanych w Plan RPPK dla Ministra Finansów i Szefa KAS. Nie sporządzano pisemnych notatek z tych spotkań.*

Natomiast Koordynator poinformowała, że *w miarę potrzeb spotykałam się także z dyrektorami komórek organizacyjnych, które realizowały zadania ujęte w planie RPPK. Były to kontakty roboczo – osobiste lub telefoniczne, podczas których rozmawialiśmy o postępach prac w ramach poszczególnych działań. Ze spotkań tych i kontaktów telefonicznych nie sporządzono pisemnych notatek, byłby to zbyt daleko idący formalizm. Należy przy tym zwrócić uwagę, że sprawozdania okresowe z realizacji RPPK w MF wskazywały zarówno postęp prac, jak i ew. opóźnienia. Każdorazowo były one omawiane z dyrektorami komórek organizacyjnych.(...) Obowiązek weryfikacji danych przekazywanych do sprawozdań okresowych przede wszystkim spoczywał na kierownikach komórek organizacyjnych realizujących zadania. (...) Nie było podstawy, aby twierdzić że przekazywane do sprawozdań dane są niewłaściwe albo nierzetelne.*

(akta kontroli str. 3-140, 590-597, 628-638, 643-650, 874-892, płyta CD nr 4 poz. 43-46)

⁴⁸ System do elektronicznego zarządzania dokumentacją.

1.9. W okresie objętym kontrolą Ministerstwo przygotowało i przekazało Przewodniczącemu Zespołu – Szefowi CBA sześć sprawozdań z realizacji zadań/działań RPPK. Ustalono, że dwa sprawozdania zostały złożone po upływie terminu określonego w § 9 ust. 4 regulaminu prac Międzyresortowego Zespołu, tj. sprawozdania półroczne do 31 lipca i roczne do 31 stycznia każdego roku (dalszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Ponadto analiza danych zawartych w sprawozdaniach w kontekście stanu realizacji poszczególnych działań wykazała, że w przypadku działania 5.3. informacje ujęte w sprawozdaniach były niezgodne ze stanem faktycznym (dalszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 89-129)

1.10. Koordynator poinformowała, że ze względu na obostrzenia sanitarne związane z pandemią SARS-CoV-2 zmieniono tryb szkoleń zaplanowanych w ramach Programu jako stacjonarne⁴⁹ na szkolenia on-line. Zmiana ta została uzgodniona na roboczo z CBA, które przekazało informację, o braku konieczności zmiany planu realizacji zadań i działań RPPK z tego powodu.

(akta kontroli str. 3-5, 136-140, 404-412, 476-478)

1.11. Zarówno w planie realizacji działań Ministerstwa, jak i w przygotowanych sprawozdaniach MF nie wykazało kosztów sześciu realizowanych w ramach Programu działań. Jak wyjaśniła Koordynator, (...) *jedynymi kosztami, które można powiązać z Programem, są koszty związane z przeprowadzeniem cyklu szkoleń on-line nt. etyki, przeciwdziałania korupcji, konfliktu interesów oraz polityki/zasad wdrożonych w MF w zakresie przeciwdziałania nieprawidłowościom, a także przygotowaniem nowego szkolenia e-learningowego nt. przeciwdziałania korupcji*. Koordynator podała, że łącznie poniesiono koszty w wysokości 6,1 tys. zł. Ponadto Koordynator poinformowała, że na realizację zadań/działań RPPK nie wnioskowano o wsparcie finansowe z UE lub innych programów finansowanych ze środków publicznych.

(akta kontroli str. 3-140, 563-570)

1.12. Odnośnie trudności wynikających z realizacji RPPK zarówno Członek Zespołu jak i Koordynator wskazały, że były one związane przede wszystkim ze zbyt ambitnie założonymi terminami realizacji działań, których wykonanie często wymagało uzgodnień na poziomie resortu, co wydłużało proces. Ponadto Koordynator poinformowała, że *trudnością była też praca pod presją czasu – wynikająca ze zgłoszonych terminów lub harmonogramów. Co do zasady, terminy realizacji zadań były bardzo ważne, ale nie były jedynym kryterium. Z perspektywy realizowanych przez MF i KAS działań bardzo ważne było zapewnienie odpowiedniej jakości i dostosowania wypracowanych rozwiązań, tak aby realnie przyczyniły się do budowania kultury uczciwości w resorcie finansów*.

Członek Zespołu nie zgłaszała Szefowi CBA uwag związanych z funkcjonowaniem Programu. Natomiast Koordynator zgłaszała propozycje dotyczące tematów na spotkania koordynatorów RPPK, zakresu ewentualnych szkoleń oraz charakteru prac zespołu koordynatorów.

W opinii Członka Zespołu oraz Koordynatora podział zadań i obowiązków na poszczególne jednostki oraz sposób finansowania zadań w Programie nie budziły zastrzeżeń. Natomiast negatywnie zostało przez nich ocenione opóźnienie rozpoczęcia Programu (w tym powołania Zespołu oraz sporządzenia planu realizacji zadań i działań RPPK), co spowodowało skrócenie czasu na wykonanie zadań.

(akta kontroli str. 628-638, 643-650)

⁴⁹ W ramach etapu trzeciego *Objęcie szkoleniem stacjonarnym z etyki, przeciwdziałania korupcji i konfliktowi interesów wyselekcjonowanej grupy pracowników działania 5.2.*

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wyznaczenie Koordynatora RPPK w Ministerstwie dopiero w dniu 16 października 2018 r., tj. 53 dni od dnia powołania Międzyresortowego Zespołu⁵⁰, co w ocenie NIK było nierzetelne.

Kontrola wykazała, że pierwsze działania w celu wyznaczenia Koordynatora w Ministerstwie podjęte zostały dopiero po inauguracyjnym posiedzeniu Międzyresortowego Zespołu, które miało miejsce 12 września 2018 r.

Członek Zespołu wyjaśniła, że, (...) zauważyć należy, że zarządzeniem nr 134 Prezesa Rady Ministrów z 10 sierpnia 2018 r. - z mocą obowiązującą od 24 sierpnia 2018 r. - utworzono Międzyresortowy Zespół do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania „Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018–2020” (...). Przewodniczącym Zespołu ds. realizacji Programu został Szef CBA. Tak więc, Przewodniczący mógł przyjmować informacje o wyznaczeniu koordynatorów dopiero od 24 sierpnia 2018 r. Zatem 30 dniowy termin na wyznaczenie koordynatora wskazany w pkt 4.3.1 RPPK nie mógł być dotrzymany (...). Pierwsze posiedzenie (inauguracyjne) Zespołu odbyło się 12 września 2018 r. Na posiedzeniu wyrażono potrzebę wyznaczenia w resortach koordynatorów realizacji Programu i poinformowania o wyznaczonej osobie CBA oraz Przewodniczącego Zespołu – w ciągu najbliższych dni. Ze względu na specyfikę zadań i ich realizatorów wskazanych w RPPK, odnoszących się do Ministra Finansów i Szefa KAS, powstały wątpliwości czy powinno być wyznaczonych dwóch koordynatorów, tj. oddzielnie dla zadań wskazanych do realizacji przez Ministra Finansów i oddzielnie dla zadań wskazanych do realizacji przez Szefa KAS. Decyzja w tej sprawie, po uzgodnieniach z CBA została podjęta na spotkaniu w siedzibie CBA 17 września 2018 r. W trakcie spotkania ustalono, że powoływanie odrębnego koordynatora w KAS jest zbyteczne. Od tego dnia zaczął się proces wyznaczenia koordynatora RPPK w MF zadań i działań realizowanych przez Ministra Finansów i Szefa KAS. (...) już w lipcu 2018 r. przed powołaniem Przewodniczącego Zespołu, podjęto działania przygotowawcze w kwestii wyznaczenia koordynatora/koordynatorów, a także podziału zadań w ramach realizacji działań antykorupcyjnych o czym mowa, w Notatce Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów do Ministra Finansów z 12 lipca 2018 r. w sprawie koordynacji polityki przeciwdziałania nieprawidłowościom (antykorupcyjnej).

W ocenie NIK wyznaczenie Koordynatora RPPK po upływie 53 dni od powołania Zespołu, dopiero w odpowiedzi na pismo Szefa CBA, było nierzetelne. Dopiero bowiem formalne wyznaczenie Koordynatora dawało mu podstawę do realizacji zadań określonych w RPPK.

NIK nie podziela stanowiska Członka Zespołu, przedstawionego w wyjaśnieniach, że (...) już w lipcu 2018 r. przed powołaniem Przewodniczącego Zespołu, podjęto działania przygotowawcze w kwestii wyznaczenia koordynatora/koordynatorów, a także podziału zadań w ramach realizacji działań antykorupcyjnych, o czym mowa w Notatce Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów do Ministra Finansów z 12 lipca 2018 r. w sprawie koordynacji polityki przeciwdziałania nieprawidłowościom (antykorupcyjnej), gdyż w Notatce tej mowa jest jedynie o propozycji podjęcia działań mających na celu wprowadzenie w Ministerstwie polityki

⁵⁰ Oraz 283 dni od dnia wejścia w życie Programu i 301 dni od dnia uchwalenia RPPK na lata 2018-2020.

przeciwdziałania nieprawidłowościom. Z treści Notatki nie wynika, że zostały podjęte działania w celu powołania Koordynatora całego RPPK w Ministerstwie. Należy zauważyć, że Szef CBA był wskazany na Przewodniczącego Zespołu już w momencie uchwalenia RPPK na lata 2018-2020 (pkt 4.3.2. Programu). Powołanie Zespołu nastąpiło 24 sierpnia 2018 r. i od tej daty Członek Zespołu miał legitymację do podjęcia działań na rzecz wyznaczenia Koordynatora Programu. Jak wykazała kontrola NIK, nawet licząc od tej daty nie dochowano 30 dniowego terminu wyznaczenia Koordynatora w Ministerstwie.

(akta kontroli str. 3-140, 590-597, 893-909, płyta CD nr 5 poz. 34-37)

2. Pełnienie funkcji Koordynatora RPPK nie zostało odzwierciedlone w opisie stanowiska pracy, co było niezgodne z pkt 4.3.1. RPPK, który stanowi m.in., że *pełnienie funkcji Koordynatora winno być odzwierciedlone w dokumentach kadrowych właściwych w danym urzędzie i instytucji do określenia zakresu obowiązków na danym stanowisku*. Dyrektor Generalna MF wyjaśniła, że (...) *w opisie stanowiska pracy (...) mieszczą się działania w obszarze nadzoru nad koordynowaniem przeciwdziałania nieprawidłowościom. Do tego obszaru należy zaliczyć zadania związane z koordynacją RPPK. Natomiast zakres zadań (...) związany z pełnieniem funkcji Koordynatora RPPK, określono w piśmie wyznaczającym na Koordynatora. W mojej ocenie, dokument ten w połączeniu z opisem stanowiska pracy, wypełnia wymóg zawarty w pkt 4.3.1. RPPK.*

W ocenie NIK ujęcie w opisie stanowiska pracy działań w zakresie nadzoru nad koordynowaniem przeciwdziałania nieprawidłowościom nie jest tożsame z powierzeniem wykonywania zadań Koordynatora Programu (jest to nowe zadanie) i nie spełnia wymogu wskazanego w pkt 4.3.1. RPPK. Nieodzwierciedlenie w opisie stanowiska pracy powierzenia funkcji Koordynatora Programu było również niezgodne z obowiązującymi standardami kontroli zarządczej nr II.A.3, m.in. aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

(akta kontroli str. 34, 639-642, 874-892, płyta CD nr 4 poz. 47)

3. Sprawozdania z realizacji zadań/działań RPPK za I półrocze 2019 r. oraz za cały 2019 rok zostały przekazane do Szefa CBA z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio 7 i 4 dni. Było to niezgodne z § 9 ust. 4 regulaminu prac Międzyresortowego Zespołu. Sprawozdania z realizacji zadań/działań RPPK na lata 2018-2020 powinny być przekazane w terminach odpowiednio do 31 stycznia i 31 lipca każdego roku. Koordynator wyjaśniła, że (...) *termin przekazania sprawozdań do CBA zdeteterminowany był dostępnością Członka Zespołu, w tym możliwością złożenia Członkowi przez koordynatora relacji z aktualnego stanu realizacji zadań/działań, podpisania sprawozdań, a także okresem potrzebnym do analizy informacji uzyskanych z komórek organizacyjnych MF.*

(akta kontroli str. 93-106, 563-570)

4. Sprawozdania z realizacji zadań/działań RPPK na lata 2018-2020 w zakresie działania 5.3. zawierały informacje niezgodne ze stanem faktycznym, co w ocenie NIK świadczy o nierzetelnym ich sporządzeniu.

W sprawozdaniach: za I półrocze 2020 r., za cały 2020 r. oraz w sprawozdaniu końcowym wskazano, że wszystkie etapy tego działania zostały zrealizowane w terminach wynikających z planu realizacji zadań i działań RPPK. Natomiast w toku kontroli ustalono, że etap 2 tego działania nie został zrealizowany w okresie obowiązywania RPPK, a etap 3 został zrealizowany z miesięcznym opóźnieniem (szczegółowy opis stwierdzonego w trakcie kontroli stanu realizacji działania zawarto w obszarze 2 wystąpienia).

Członek Zespołu wyjaśniła, że określenie w sprawozdaniach statusu realizacji tego działania nastąpiło na podstawie informacji przekazanych przez KSS.

(akta kontroli str. 107-129; 628-638)

OCENA CZĄSTKOWA

Minister Finansów podejmował działania w celu zapewnienia warunków realizacji RPPK, tj. został wyznaczony w MF Członek Międzyresortowego Zespołu i Koordynator Programu oraz sporządzony został plan realizacji działań Ministerstwa. Wyznaczenie Koordynatora nastąpiło jednak dopiero 53 dni od wejścia w życie zarządzenia w sprawie Międzyresortowego Zespołu, co w ocenie NIK było nierzetelne, a pełnienie funkcji Koordynatora RPPK nie zostało odzwierciedlone w opisie stanowiska pracy, co było niezgodne z pkt 4.3.1. RPPK. Dwa z sześciu sporządzonych sprawozdań z realizacji zadań i działań RPPK przekazano Przewodniczącemu Międzyresortowego Zespołu z opóźnieniem, a informacje zawarte w trzech sprawozdaniach nie odzwierciedlały faktycznego stanu realizacji działania 5.3., co w ocenie NIK świadczy o ich nierzetelnym sporządzeniu.

OBSZAR

2. Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020

Opis stanu faktycznego

2.1. W RPPK przyjęto, że celem głównym Programu było *realne ograniczenie przestępczości korupcyjnej w kraju oraz podniesienie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania zachowaniom korupcyjnym*. W związku z tak przyjętym celem głównym zdefiniowano trzy cele szczegółowe Programu, tj.:

1. *Wzmocnienie działań prewencyjnych i edukacyjnych;*
2. *Doskonalenie mechanizmów monitorowania zagrożeń korupcyjnych oraz monitorowanie regulacji prawnych w zakresie przeciwdziałania przestępczości korupcyjnej;*
3. *Zintensyfikowanie współdziałania i koordynacji działań pomiędzy organami ścigania.*

Członek Zespołu poinformowała, że (...) w mojej ocenie cele – główny i szczegółowe zidentyfikowane w RPPK na lata 2018-2020 zostały w całości zrealizowane w Ministerstwie (w tym w KAS). Wszystkie działania realizowane przez Ministerstwo Finansów, w tym KAS w ramach RPPK, wpisywały się i wspierały realizację celu głównego. Członek zespołu poinformowała, że w ramach wsparcia pierwszego celu podjęto zarówno działania edukacyjne jak również prewencyjne, tj. m.in.: opracowano zasady etyki w SCS, opracowano nowe programy szkolenia i ścieżkę szkoleniową z zakresu przeciwdziałania korupcji, przeprowadzono szkolenia e-learningowe z etyki i przeciwdziałania korupcji. Cel drugi, jak podała Członek Zespołu, był realizowany przede wszystkim przez wprowadzenie regulacji w postaci zarządzeń dotyczących m.in. wprowadzenia polityki przeciwdziałania nieprawidłowościom, przeciwdziałania ryzykom związanym z konfliktem interesów, zarządzania ryzykiem nieprawidłowości. Ponadto Członek Zespołu poinformowała, że gwarantem prawidłowej realizacji celu drugiego i trzeciego w zakresie realnego ograniczenia przestępczości korupcyjnej oraz zintensyfikowania współdziałania i koordynowania działań pomiędzy organami ścigania były działania BIW, polegające m.in. na rozpoznawaniu ryzyka korupcyjnego w KAS przy użyciu metod operacyjnych, pozyskiwanie dowodów przestępstw korupcyjnych oraz współdziałanie z organami ścigania w tym zakresie.

(akta kontroli str. 394-403)

Szczegółowym badaniem objęto sześć działań dla których Minister został wskazany jak realizator wiodący, tj. działania: 3.5., 5.2., 5.3. oraz trzy działania dodatkowe wymienione w pkt 1.1. niniejszego wystąpienia.

Realizacja zadań dotyczących wzmocnienia działań prewencyjnych i edukacyjnych

2.2. W ramach określonego w Programie pierwszego z trzech celów szczegółowych: *Wzmocnienie działań prewencyjnych i edukacyjnych* w Ministerstwie realizowane były trzy działania ujęte w planie realizacji zadań i działań RPPK, tj.: działanie 5.2., działanie 5.3. oraz jedno z działań dodatkowych: *Objęcie wszystkich pracowników i funkcjonariuszy KAS zasadami etycznymi*.

Ustalono, że wskazane wyżej działania nie były kontynuacją działań rozpoczętych i realizowanych w ramach RPPK na lata 2014-2019 i zostały po raz pierwszy zamieszczone przez MF w planie realizacji zadań i działań RPPK na lata 2018-2020.

(akta kontroli str. 50-84, 404-408, 479-484, 671, 672)

W wyniku szczegółowego badania wszystkich ww. działań, ustalono, że w planie realizacji zadań i działań RPPK za szczegółowe harmonogramy realizacji działań przyjęto określone terminy wykonania poszczególnych działań lub ich etapów. Nie zostały określone inne szczegółowe harmonogramy realizacji działań.

(akta kontroli str. 50-84, 563-570)

Szczegółowy stan realizacji ww. działań prezentował się następująco:

Działanie 5.2. Wdrożenie stałych cyklicznych programów edukacyjnych (...)

W planie realizacji zadań i działań RPPK, realizacja tego działania podzielona została na trzy etapy:

1. Wprowadzenie obowiązku przeszkolenia każdego nowo zatrudnionego pracownika MF z etyki, przeciwdziałania korupcji i konfliktowi interesów (termin: I kwartał 2019 r.);
2. Objęcie obowiązkowym szkoleniem za zakresu etyki, przeciwdziałania korupcji i konfliktowi interesów wszystkich pracowników MF (termin: grudzień 2019 r.);
3. Objęcie szkoleniem stacjonarnym z etyki, przeciwdziałania korupcji i konfliktowi interesów wyselekcjonowanej grupy pracowników (termin: grudzień 2020 r.).

W wyniku realizacji tego działania w Ministerstwie, w marcu 2019 r.⁵¹ wprowadzono obowiązek przeszkolenia każdego nowo zatrudnionego pracownika po 1 stycznia 2019 r. z zakresu etyki, przeciwdziałania korupcji i konfliktowi interesów (etap 1), a od grudnia 2019 r.⁵² obowiązek ukończenia ww. szkoleń został rozszerzony na każdego pracownika Ministerstwa (etap 2). W toku kontroli ustalono, że obowiązkowe szkolenia realizowane były w formie e-learningowej, za pośrednictwem systemu Atena2⁵³. W październiku 2020 r., dla wyselekcjonowanej grupy pracowników Ministerstwa zorganizowano dodatkowe szkolenie pn. *Przeciwdziałanie korupcji i nadużyciom* (etap 3). Ze względu na epidemię koronawirusa SARS-CoV-2, po uzgodnieniu z CBA, szkolenie to zostało zorganizowane on-line. Na szkolenie zostali skierowani wskazani przez dyrektorów komórek organizacyjnych Ministerstwa pracownicy na stanowiskach pracy, które zostały uznane za najbardziej zagrożone wystąpieniem ryzyk nieprawidłowości.

⁵¹ Pismo Dyrektora Generalnej z 31 marca 2019 r. (znak: BDG2.154.12.2019) skierowane do dyrektorów komórek organizacyjnych Ministerstwa.

⁵² Pismo Dyrektora Generalnej z 14 grudnia 2019 r. (znak: BDG2.154.12.2019.2) Dyrektora Generalna MF poinformowała dyrektorów komórek organizacyjnych Ministerstwa, że obowiązek ukończenia ww. szkoleń zostaje rozszerzony na każdego pracownika Ministerstwa Finansów.

⁵³ Szkolenia dostępne były w Usłudze Zdalnej Edukacji Resortu Atena 2, której właścicielem i administratorem jest Krajowa Szkoła Skarbowości, na stronie atena2.mf.gov.pl

Działanie zostało zrealizowane w całości zgodnie z założeniami przyjętymi w planie realizacji zadań i działań RPPK.

(akta kontroli str. 352-386, 544-548, 868-870, płyta CD nr 2 poz. 4-13)

Działanie 5.3. Opracowanie i wdrożenie edukacyjnych programów sektorowych (...)

Realizacja tego działania podzielona została na trzy etapy:

1. Opracowanie nowych programów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania korupcji dla pracowników i funkcjonariuszy KAS z terminem do września 2019 r.
2. Wprowadzenie do Planu szkoleń Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) i planów szkoleń dyrektorów IAS nowych programów edukacyjnych z terminem do stycznia 2020 r.
3. Wprowadzenie ścieżki szkoleniowej z zakresu edukacji antykorupcyjnej dla pracowników i funkcjonariuszy KAS do dokumentu określającego politykę szkoleń w KAS z terminem do grudnia 2019 r.

W wyniku realizacji etapu 1 tego działania do końca września 2019 r. miały zostać opracowane nowe programy edukacyjne z zakresu przeciwdziałania korupcji dla pracowników i funkcjonariuszy KAS. Przedłożone kontrolerom w toku kontroli dokumenty⁵⁴ nie pozwoliły na potwierdzenie realizacji w terminie etapu 1 tego działania, gdyż nie zawierały żadnej daty, ani podpisu (odręcznego, ani elektronicznego).

Jak wyjaśniła Dyrektorka DBM (...) *nie udało się odnaleźć podpisanych egzemplarzy programów (...)*.

(akta kontroli str. 387-397, 549-562, 624-627, 681-707, 710-727, 893-909, płyta CD nr 5 – poz. 21-30, 34, 65, 72, 74)

W terminie do końca stycznia 2020 r. nowe programy edukacyjne miały zostać wprowadzone do Planu szkoleń Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i planów szkoleń dyrektorów IAS (etap 2). Analiza *Planu szkoleń centralnych kadr Krajowej Administracji Skarbowej na 2020 rok*⁵⁵ oraz 16 *Regionalnych Planów szkoleń na rok 2020*⁵⁶ wykazała, że nie wprowadzono do nich nowych programów szkoleń: *Rola przełożonego w przeciwdziałaniu korupcji oraz Przeciwdziałanie korupcji w Krajowej Administracji Skarbowej - wybrane zagadnienia*. Dopiero w trakcie kontroli NIK, w dniu 28 października 2021 r., Dyrektorka KSS przekazała Dyrektorom IAS ww. programy szkoleń z zaleceniem ich realizacji na poziomie regionalnym oraz uwzględnienia ich w regionalnych planach szkoleń. Etap ten nie został zrealizowany do zakończenia realizacji RPPK.

(akta kontroli: 387-393, 549-562, 624-627, 681-709, 728-826, 893-909, płyta CD nr 5 – poz. 21, 25, 30, 39, 43-44, 46-63, 69, 43-64, 108-114)

W ramach realizacji etapu 3, do końca grudnia 2019 r. do dokumentu określającego politykę szkoleń w KAS, którym jest *System szkolenia kadr Krajowej Administracji Skarbowej*⁵⁷ zobowiązano się wprowadzić ścieżkę szkoleniową z zakresu edukacji antykorupcyjnej dla pracowników i funkcjonariuszy KAS. Ustalono, że ww. ścieżka szkoleniowa została zatwierdzona przez Szefa KAS w styczniu 2020 r.⁵⁸ i pismem

⁵⁴ Dwa projekty programów szkolenia: *Rola/Znaczenie przełożonego w przeciwdziałaniu korupcji oraz Przeciwdziałanie korupcji w Krajowej Administracji Skarbowej - wybrane zagadnienia* oraz korespondencja między MF a KSS: pismo DLK z 16 stycznia 2019 r. (znak: DLK3.155.3.2019), pismo DLK z 21 lutego 2019 r. bez sygnatury, pismo DLK z dnia 1 marca 2019 r. (znak: DLK3.155.20.2019), pismo Dyrektorki KSS z dnia 11 września 2019 r. (znak: 0301.EKS.4110.171.2019), pismo DOS z 16 września 2019 r. (znak: DOS8.155.56.2019).

⁵⁵ Plan szkoleń zatwierdzony przez Szefa KAS w dniu 27 stycznia 2020 r. oraz aktualizacja Planu szkoleń zatwierdzona przez Szefa KAS w czerwcu 2020 r.

⁵⁶ Zatwierdzonych w okresie od 23 stycznia do 10 marca 2020 r. przez Dyrektorów IAS.

⁵⁷ Zatwierdzony przez Szefa KAS w czerwcu 2018 r.

⁵⁸ Notatką z dnia 23 stycznia 2020 r. (znak: DOS8.155.5.2020) Dyrektorka DOS przekazała Szefowi KAS przygotowaną ścieżkę szkoleniową.

z dnia 27 stycznia 2020 r. została przekazana Dyrektorowi KSS celem wprowadzenia jej do systemu szkolenia kadr KAS⁵⁹. Jak wyjaśniła Dyrektor DBM, (...) *Obecnie ścieżka antykorupcyjna stanowi załącznik do Systemu szkolenia kadr KAS (Polityki szkoleniowej KAS). W br. rozpoczęte zostaną prace nad aktualizacją Systemu i wówczas stanowić będzie jeden z rozdziałów w dokumencie. Etap ten został zrealizowany z opóźnieniem.*

(akta kontroli str. 387-393, 551-562, 669-670, 827-856, 893-909, płyta CD nr 5 – poz. 21, 25, 30-31, 65-67, 75, 104, 106)

W ocenie NIK działanie 5.3. zrealizowane zostało częściowo, bowiem nie można potwierdzić czy nowe programy edukacyjne zostały opracowane w terminie, a zlecenie ich wprowadzenia do planów szkoleń dyrektorów IAS nastąpiło dopiero po zakończeniu realizacji RPPK, w trakcie kontroli NIK. Ponadto ścieżka szkoleniowa z zakresu edukacji antykorupcyjnej dla pracowników i funkcjonariuszy KAS została opracowana z opóźnieniem (dalszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Stwierdzony w toku kontroli stan realizacji działania 5.3. nie został odzwierciedlony w sprawozdaniach okresowych i końcowym przesłanych do Szefa CBA, w których to DBM⁶⁰ wskazał, że wszystkie etapy tego działania zostały zrealizowane w terminie (nieprawidłowość w zakresie rzetelności sprawozdań została opisana w obszarze 1 niniejszego wystąpienia).

Działanie dodatkowe - Objęcie wszystkich pracowników i funkcjonariuszy KAS zasadami etycznymi

Realizacja tego działania składała się z dwóch etapów:

1. Opracowanie Kodeksu etyki dla funkcjonariuszy służby celno-skarbowej KAS (z terminem realizacji: grudzień 2018 r.);
2. Opracowanie Podręcznika Kodeksu etyki dla pracowników i funkcjonariuszy KAS (z terminem realizacji grudzień 2019 r.).

W wyniku realizacji tego działania, opracowany został w MF, a następnie wprowadzony Zarządzeniem nr 1 Szefa KAS z 4 stycznia 2019 r. *Kodeks etyki dla funkcjonariuszy służby celno-skarbowej KAS* (etap 1). Kodeks ten został rozpowszechniony wśród funkcjonariuszy KAS. W listopadzie 2019 r. został opracowany *Podręcznik Kodeksu etyki dla pracowników i funkcjonariuszy KAS* (etap 2), a następnie 7 stycznia 2020 r. zaakceptowany do wdrożenia przez Szefa KAS. Podręcznik ten został zamieszczony na stronach intranetowych jednostek organizacyjnych KAS. W toku kontroli ustalono, że treści programowe zawarte w kodeksie etyki i w podręczniku zostały wprowadzone do programów szkoleń z etyki dla pracowników i funkcjonariuszy KAS. Działanie to zostało w pełni zrealizowane, w terminach przewidzianych w planie realizacji zadań i działań RPPK.

(akta kontroli str. 387-393, 893-909, płyta CD nr 5 poz. 76-95)

Realizacja zadań dotyczących doskonalenia mechanizmów monitorowania zagrożeń korupcyjnych oraz monitorowania regulacji prawnych w zakresie przeciwdziałania przestępczości korupcyjnej

2.3. W ramach określonego w Programie drugiego celu szczegółowego: *Doskonalenie mechanizmów monitorowania zagrożeń korupcyjnych oraz*

⁵⁹ Znak: DOS8.155.5.2020.

⁶⁰ Odpowiedzialny za realizację działania 5.3. w Ministerstwie był, od października 2020 r., DBM powołany zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 października 2020 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Finansów (Dz. Urz. MF poz. 113). Wcześniej, zadania DBM w zakresie polityki szkoleniowej realizował w okresie od 29 maja 2019 r. do 1 października 2020 r. Departament Organizacji Krajowej Administracji Skarbowej (DOS), a w okresie od 3 marca 2017 r. do 28 maja 2019 r. Departament Budżetu, Logistyki i Kadr Krajowej Administracji Skarbowej (DLK).

monitorowanie regulacji prawnych w zakresie przeciwdziałania przestępczości korupcyjnej realizowane były trzy działania wskazane w planie realizacji zadań i działań RPPK, tj. działanie 3.5. oraz dwa działania dodatkowe: Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS i Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów.

W toku kontroli ustalono, że wskazane wyżej działania nie były kontynuacją działań rozpoczętych i realizowanych w ramach RPPK na lata 2014-2019 i zostały po raz pierwszy zamieszczone przez MF w planie realizacji zadań i działań RPPK na lata 2018-2020.

(akta kontroli str. 50-84, 404-408, 479-484, 671, 672)

W wyniku szczegółowego badania wszystkich ww. działań, ustalono, że w planie realizacji zadań i działań RPPK za szczegółowe harmonogramy realizacji działań przyjęto określone terminy wykonania poszczególnych działań lub ich etapów. Nie zostały określone inne szczegółowe harmonogramy realizacji działań.

(akta kontroli str. 50-84, 563-570)

Szczegółowy stan realizacji ww. działań prezentował się następująco:

Działanie 3.5. *Przygotowanie i wdrożenie przepisów umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (...)*

Realizacja tego działania składała się z trzech etapów:

1. Analiza możliwości objęcia odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych działań związanych z realizacją zamówień wyłączonych z obowiązku stosowania ustawy – *Prawo zamówień publicznych* z terminem realizacji do 31 marca 2019 r. (dalej: etap 1)
2. Opracowanie i uzgodnienie założeń niezbędnych zmian legislacyjnych w MF z terminem do 30 września 2019 r. (dalej: etap 2)
3. Przygotowanie projektu/projektów zmian odpowiednich aktów prawnych (ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, ew. ustawa – *Prawo zamówień publicznych*, inne) z terminem: połowa 2020 r. (dalej: etap 3).

W wyniku realizacji działania 3.5., do 31 marca 2019 r., w ramach etapu 1 miała zostać dokonana analiza możliwości objęcia odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, działań związanych z realizacją zamówień wyłączonych z obowiązku stosowania ustawy PZP. Kontrolerom nie przedłożono dokumentów potwierdzających wykonanie tego etapu działania. Tym samym brak jest możliwości dokonania oceny, czy etap ten został zakończony w terminie. Dyrektor BDF wyjaśnił, że *analiza możliwości objęcia odpowiedzialnością (...)* przyjęła formę rozważań koncepcyjnych prowadzonych w toku dyskusji w *Biurze Dyscypliny Finansów Publicznych*. Uznano, że istnieje możliwość wprowadzenia takich przepisów, czego efektem było złożenie wniosku o wpisanie do *Wykazu prac Rady Ministrów projektu ustawy o zmianie uoondfp*. Ww. wniosek został przekazany do wykazu prac Rady Ministrów pismem z 15 grudnia 2018 r.

Następnie w ramach etapu 2, w terminie do 30 września 2019 r. w MF miały zostać opracowane i uzgodnione założenia niezbędnych zmian legislacyjnych.

W toku kontroli ustalono, że w ramach ww. etapu zostały opracowane dwa projekty ustawy o zmianie uoondfp oraz niektórych innych ustaw, odpowiednio projekt z dnia 14 czerwca 2019 r. i z dnia 29 lipca 2019 r., które były konsultowane z komórkami organizacyjnymi MF. W przypadku projektu ustawy z dnia 14 czerwca 2019 r.

o zmianie uondfp oraz niektórych innych ustaw, trzy komórki organizacyjne MF⁶¹ zgłosiły uwagi do zaproponowanych przepisów mających na celu wdrożenie rozwiązań prawnych przewidzianych w działaniu 3.5. Poza uwagą⁶², że zaprojektowane zmiany przepisów regulujące zamówienia publiczne, do których nie stosuje się przepisów ustawy PZP, wykraczają poza materię finansów publicznych, uwagi te dotyczyły, m.in. rozważenia uwzględnienia zaprojektowanych regulacji w ustawie PZP oraz zharmonizowania projektowanych zmian z tzw. zamówieniami bagatelnyymi⁶³, jakie przewidywała nowa ustawa PZP.

Natomiast do projektu ustawy z dnia 29 lipca 2019 r.⁶⁴ komórki organizacyjne MF nie wniosły uwag do zaprojektowanych w nim przepisów mających na celu wdrożenie rozwiązań prawnych przewidzianych w działaniu 3.5. W projekcie tym, w celu wprowadzenia możliwości objęcia odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych działań związanych z realizacją zamówień publicznych wyłączonych z obowiązku stosowania ustawy PZP, zostało zaproponowane w ufp rozwiązanie wprowadzające obowiązek zamieszczenia w wymaganym terminie informacji o udzieleniu zamówienia o wartości przekraczającej 10 tys. zł oraz w uondfp sankcje za jego niewykonanie. Etap ten został zakończony w terminie.

W ramach 3 etapu działania 3.5., do końca pierwszej połowy 2020 r. Ministerstwo miało przygotować projekt/projekty zmian odpowiednich aktów prawnych (ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, ew. ustawy prawo zamówień publicznych, innych). W toku kontroli ustalono, że został przygotowany kolejny projekt ustawy z dnia 1 lipca 2020 r. o zmianie uondfp oraz niektórych innych ustaw, w którym, poza zaproponowanymi przepisami ujętymi w projekcie z dnia 29 lipca 2019 r. mającymi na celu wdrożenie rozwiązań prawnych przewidzianych w działaniu 3.5., zostało zaprojektowane w tym zakresie rozwiązanie wprowadzające odpowiedzialność za niezamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu bagatelny⁶⁵, przewidzianym w nowej ustawie PZP. Kontrola wykazała, że realizacja tego etapu zakończyła się przekazaniem 12 listopada 2020 r., do uzgodnień międzyresortowych⁶⁶, przygotowanego projektu ustawy z dnia 26 października 2020 r. o zmianie uondfp oraz niektórych innych ustaw⁶⁷. W wyniku tych uzgodnień wpłynęło osiem stanowisk z uwagami⁶⁸. Wszystkie stanowiska zawierały uwagi do zaprojektowanego rozwiązania dotyczącego obowiązku zamieszczenia w wymaganym terminie informacji o udzieleniu zamówienia o wartości przekraczającej 10 tys. zł i sankcji za niewykonanie tego obowiązku, a także pięć stanowisk zawierało uwagi w zakresie drugiego rozwiązania dotyczącego sankcji za nieprzestrzeganie regulacji w zakresie rozwiązań bagatelnych. W zakresie drugiego rozwiązania zasugerowano odstąpienie od wprowadzenia projektowanej zmiany z uwagi na uchylenie⁶⁹ w ustawie - Prawo zamówień publicznych rozwiązań dotyczących zamówień bagatelnych. Prace nad wdrożeniem projektu ustawy o zmianie uondfp oraz niektórych innych ustaw zostały

⁶¹ Pismo Departamentu Prawnego z 24 czerwca 2019 r., pismo Biura Logistyki z 24 czerwca 2019 r., pismo Departamentu Budżetu Państwa z 28 czerwca 2019 r.

⁶² Pismo Departamentu Prawnego z 24 czerwca 2019 r.

⁶³ W projekcie z dnia 11 września 2019 r. ustawy - Prawo zamówień publicznych, w art. 2 ust. 2 ustawy został ujęty termin „zamówienia bagatelne” (Dz. U. poz. 2019).

⁶⁴ Nowy projekt ustawy przygotowany po uwagach zgłoszonych w toku konsultacji wewnątrzresortowych.

⁶⁵ Patrz przypis 63.

⁶⁶ Projekt został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny pod nr UD 137.

⁶⁷ Zaprojektowane przepisy mające na celu wdrożenie rozwiązań prawnych przewidzianych w działaniu 3.5. nie zostały zmienione w stosunku do przepisów w tym zakresie ujętych w projekcie ustawy z 1 lipca 2020 r.

⁶⁸ Pismo Ministra Edukacji i Nauki, Ministra Infrastruktury, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Obrony Narodowej, Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, Rządowego Centrum Legislacji.

⁶⁹ Ustawą z dnia 27 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw.

zakończone na etapie konsultacji międzyresortowych⁷⁰. Etap ten został zakończony z opóźnieniem.

Na żadnym z etapów działania 3.5. nie została podjęta współpraca ze wskazanym w planie realizacji zadań i działań RPPK realizatorem współpracującym. Dyrektor BDF wyjaśnił, że *Biuro Dyscypliny Finansów nie współpracowało z Prezesem UZP na etapie prac poprzedzających uzgodnienia międzyresortowe i nie mam dokumentacji potwierdzającej taką współpracę. Ministerstwo Finansów realizowało prace w zakresie ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych i ustawy o finansach publicznych, a UZP w zakresie Prawa zamówień publicznych.*

Za realizację tego działania w MF odpowiedzialne było BDF. Działanie 3.5. zostało zrealizowane częściowo, ponieważ nie wdrożono przygotowanych przepisów umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku udzielenia zamówień publicznych wyłączonych spod przepisów ustawy PZP, tym samym nie osiągnięto założonego efektu (dalszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 141-351, 536-543, 599-610, 857-867, płyta CD nr 1 poz. 2-5, 7, 8, 11-20, 22-56, 61-67)

Działanie dodatkowe - Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS

Realizacja tego działania składała się z pięciu etapów:

1. Opracowanie metodyki i założeń badania z terminem do 30 kwietnia 2019 r.
2. Przeprowadzenie badania z terminem do 30 czerwca 2019 r.
3. Opracowanie wyników badania z terminem do 30 września 2019 r.
4. Opracowanie raportu z badania z terminem do 31 grudnia 2019 r.
5. Ewaluacja metodyki i założeń badania z terminem do 30 marca 2020 r.

W wyniku realizacji etapu 1 ww. działania do 30 kwietnia 2019 r. miała zostać opracowana metodyka i założenia badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS. Kontrolerom nie przekazano dokumentów potwierdzających opracowanie ww. metodyki w terminie wynikającym z planu realizacji zadań i działań RPPK. Na przedstawionym w toku kontroli dokumencie *Metodyka i założenia badań zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS (aktualizacja)* widnieje wskazanie „kwiecień 2019 r.”, brak jest natomiast na nim potwierdzenia zatwierdzenia ww. metodyki przez Dyrektora BIW.

Następnie, w ramach etapu 2, w terminie do 30 czerwca 2019 r. na podstawie przygotowanej ww. metodyki miało zostać przeprowadzone badanie. W toku kontroli ustalono, że przeprowadzenie badania zakończyło się dopiero 14 listopada 2019 r., tj. z prawie pięciomiesięcznym opóźnieniem.

Kolejnym etapem działania (3) było opracowanie wyników badania, które miało zostać zakończone do 30 września 2019 r. Kontrolerom nie przekazano dokumentów potwierdzających realizację tego etapu w wyznaczonym terminie.

Raport z badania, którego opracowanie było przewidziane w ramach etapu 4, został sporządzony w dniu 22 kwietnia 2020 r., tj. z prawie czteromiesięcznym opóźnieniem w stosunku do ujętego w planie realizacji zadań i działań RPPK terminu (31 grudnia 2019 r.).

⁷⁰ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12340254/katalog/12737289#12737289>.

W toku kontroli ustalono, że zaplanowana, w ramach etapu 5 tego działania, do przygotowania w terminie do 30 marca 2020 r. ewaluacja metodyki i założeń badania nie została przeprowadzona.

Działanie to zostało zrealizowane w niepełnym zakresie (dalszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). Za realizację niniejszego działania odpowiedzialne było BIW.

(akta kontroli str. 495-535, 571-589)

Działanie dodatkowe - Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji w resorcie finansów

W planie realizacji zadań i działań RPPK⁷¹, wskazano, że realizacja projektu pn. *Opracowanie projektu przeciwdziałania nieprawidłowościom w resorcie finansów – Argos* miała zostać zakończona w terminie do 31 stycznia 2019 r. Nie został wskazany natomiast termin na wdrożenie tego dokumentu w Ministerstwie.

Prace nad projektem rozpoczęto 10 października 2018 r. a jego realizacja zakończyła się 31 marca 2019 r., tj. dwa miesiące po wskazanym w planie realizacji zadań i działań RPPK terminie. Prace nad tym projektem prowadzone były przez Biuro Kontroli (obecnie BKA) przy udziale zespołu projektowego, w skład którego weszli również przedstawiciele innych komórek organizacyjnych Ministerstwa⁷². Dyrektor BKA wyjaśniła, że *powodem wydłużenia prac była konieczność przeznaczenia większej ilości czasu na prace nad definicją nieprawidłowości oraz wykazem uregulowań uszczegóławiających politykę, a także konieczność powiązania produktów cząstkowych projektu z produktem końcowym, tj. projektem polityki.*

W wyniku realizacji projektu Argos przygotowano *Raport z diagnozy stanu obecnego; Wykaz zidentyfikowanych luk w zakresie koniecznych do wprowadzenia uregulowań, działań i przedsięwzięć oraz Plan i sposób likwidacji luk poprzez uruchomienie działań wraz z harmonogramem oraz mapą odpowiedzialności i Projekt polityki przeciwdziałania nieprawidłowościom.*

Przygotowany projekt polityki został przekazany do konsultacji wewnętrznych, w wyniku których podjęto decyzję o odstąpieniu od wdrożenia jednej polityki, która miała obowiązywać w MF i jednostkach organizacyjnych KAS, na rzecz wydania dwóch odrębnych, lecz bliźniaczych polityk dla MF i KAS, tak aby uwzględnić specyfikę uwarunkowań prawnych i organizacyjnych tych dwóch instytucji. Ostatecznie, polityka przeciwdziałania nieprawidłowościom w Ministerstwie została przyjęta zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia *Polityki przeciwdziałania nieprawidłowościom w Ministerstwie Finansów*, a w KAS zarządzeniem nr 38 Szefa KAS z dnia 10 marca 2020 r. w sprawie wprowadzenia *Polityki przeciwdziałania nieprawidłowościom w Krajowej Administracji Skarbowej.*

Działanie, pomimo dwumiesięcznego opóźnienia na początkowym etapie jego realizacji, zostało zrealizowane w całości w okresie obowiązywania RPPK.

(akt kontroli str. 492-494, 563-570; 893-909, płyta CD nr 5 poz. 11,12, 114-123)

2.4. W okresie objętym kontrolą Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła jedną kontrolę, w wyniku której skierowała do Ministra dwa wnioski pokontrolne dotyczące zagadnień związanych z korupcją. W Informacji o wynikach kontroli⁷³ pn.

⁷¹ W kolumnie sposób realizacji działania.

⁷² M.in.: Biuro Inspekcji Wewnętrznej, Biuro Dyrektora Generalnego, Departament Budżetu, Logistyki i Kadr Krajowej Administracji Skarbowej.

⁷³ Nr ewid. 154/2020/P/19/081/LLU

Funkcjonowanie systemu zwrotu podatku od towarów i usług podróżnym („Tax Free”) na wschodniej granicy RP, NIK wniosowała m.in. o:

- 1) wypracowanie jednolitych i skutecznych metod eliminowania przypadków nadużywania procedury Tax Free do zorganizowanego i rozdrobnionego wywozu hurtowych ilości towarów poza obszar celny UE, w tym w szczególności z zapewnieniem: jednolitego sposobu kontroli na wszystkich przejściach granicznych (w oparciu o wyniki analiz prowadzonych na szczeblu regionalnym i centralnym); rozwiązań wspomagających ww. analizy w narzędziu informatycznym projektowanym w ramach PUESC; przeszkolenia funkcjonariuszy SCS pełniących służbę w granicznych oddziałach celnych na stanowiskach związanych z odprawą Tax Free.
- 2) wypracowanie ogólnych wytycznych wspomagających funkcjonariuszy SCS pełniących służbę w granicznych oddziałach celnych w wykonywaniu kontroli jednorazowego wywozu towarów pod kątem oceny, czy wywożony towar mieści się w kategorii bagażu osobistego, w celu ograniczenia ryzyka: nierównego traktowania podróżnych korzystających z procedury Tax Free; występowania sytuacji, w których cudzoziemcy dokonują wyboru miejsca lub pory przekraczania granicy RP w zależności od przyjętego, indywidualnego sposobu oceny przez funkcjonariuszy SCS ilości towarów; występowania zjawisk o charakterze korupcyjnym.

Dyrektor BKA poinformowała, że według stanu na III kw. 2021 r. oba powyższe wnioski są w trakcie realizacji.

W zakresie pierwszego wniosku, Dyrektor BKA wyjaśniła m.in., że Szef KAS zatwierdził Wytyczne dotyczące wnioskowania, realizacji i raportowania zastrzeżeń centralnych w Systemie „Zwrot VAT dla Podróżnych”. Jest to dokument, w którym określono jednolite zasady dokonywania zastrzeżeń centralnych w Systemie „Zwrot VAT dla Podróżnych”, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przez organy KAS. Dzięki temu narzędziu funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej na granicy otrzymuje precyzyjną dyrektywę do podjęcia działań kontrolnych w ramach procedury Tax Free. Zalecono stosowanie określonego trybu postępowania, w przypadku powzięcia informacji o nieprawidłowościach w systemie zwrotów VAT dla podróżnych. Takie rozwiązanie przyczynia się do zapewnienia skutecznego nadzoru nad systemem zwrotu podatku podróżnym oraz sprawnego zarządzania zastrzeżeniami w systemie „Zwrot VAT dla Podróżnych” - o zasięgu obejmującym właściwość miejscową więcej niż jednego dyrektora izby administracji skarbowej. Po analizie raportu z zastrzeżeń centralnych za II półrocze 2020 r. podjęto decyzję o modyfikacji Systemu „Zwrot VAT dla Podróżnych”, która pozwala na jednoznaczne odczytywanie zakładanych na podstawie prowadzonych analiz alertów/dyrektyw. Pozwoli to na monitorowanie nieprawidłowości w tym zakresie. Posiada też aspekt antykorupcyjny, ponieważ ogranicza możliwości interpretacyjne dokumentu. Opiera się na analizie historii przekraczania granicy przez podróżnego. (...) Zrealizowano modyfikację Systemu zwiększającą możliwości analityczne Systemu, umożliwiającą prowadzenie analiz celem zwiększenia skuteczności zakładanych zastrzeżeń centralnych, mających na celu uszczelnienie systemu zwrotów podatku dla podróżnych. (...) W ramach Programu PUESC w trakcie realizacji jest Projekt PUESC.P4.6 TAX FREE. Jako przewidywaną datę realizacji wskazano 1 stycznia 2022 roku. Zrealizowane i projektowane działania mające na celu wprowadzenie obowiązku elektronicznego obiegu dokumentów w procedurze Tax Free pozwolą na wyeliminowanie w znacznej mierze przypadków nadużywania procedury Tax Free, poprzez ograniczenie możliwości nienależnego zwrotu podatku VAT zorganizowanym grupom podmiotów prowadzącym działalność jedynie w celu „rozdrobnienia” eksportu. Projektowana zmiana zakłada monitoring tego obszaru,

począwszy od sprzedawcy do zwrotu podatku VAT. W dniu 30 grudnia 2020 r. została opublikowana ustawa z 27 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw zawierająca m.in. propozycje zmian w zakresie systemu zwrotu podatku podróżnym (Tax Free), które mają na celu wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów Tax Free oraz elektronicznego potwierdzania wywozu towarów. Zmiany w zakresie systemu TAX FREE wejdą w życie 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem przepisów umożliwiających wcześniejsze dokonanie rejestracji na Platformie Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych w celu korzystania z systemu TAX FREE przez sprzedawców, które obowiązują od 1 lipca 2021 r. (...) W kwestii szkolenia rozpoczęto z Krajową Szkołą Skarbowości prace nad modulem szkoleniowym na platformie elearningowej Atena2.0. W ramach szkoleń odbyło się kolejne cykliczne spotkanie z Koordynatorami TAX FREE w IAS mające na celu zwiększenie świadomości występujących zagrożeń w zakresie TAX FREE oraz przygotowanie do informatyzacji procesu zwrotów podatku VAT dla podróżnych, zgodnie ze zmianą ustawy o VAT.

W zakresie drugiego wniosku, Dyrektor BKA wyjaśniła, że Departament Cel Ministerstwa Finansów udostępnił rozwiązania techniczne do analizy danych i na podstawie analiz i zastrzeżeń funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej dokonują odpraw, realizując działania kontrolne oparte na analizie ryzyka wynikającej ze zdiagnozowanych nieprawidłowości i historii przemieszczania podróżnych. Zrealizowano modyfikację Systemu zwiększającą możliwości analityczne Systemu, pozwalającą na prowadzenie analiz celem zwiększenia skuteczności zakładanych zastrzeżeń centralnych, mających na celu uszczelnienie systemu zwrotów podatku dla podróżnych. Od 1 lipca 2021 roku trwa rejestracja podmiotów, które będą chciały sprzedawać w systemie TAX FREE po 1 stycznia 2022 r. (...) Podmiotom, które wykorzystują kanał niewizualny, do przygotowania firm udostępniono dokumentację techniczną.

Trwa bardzo intensywna akcja informacyjna mająca na celu dotarcie do wszystkich podmiotów, które korzystają z procedury TAX FREE.

(akta kontroli str. 611-618)

2.5. Koordynator RPPK poinformowała, że w okresie objętym kontrolą nie planowano i nie przeprowadzono w MF audytów i kontroli wewnętrznych w zakresie odnoszącym się do zagadnień związanych z realizacją RPPK na lata 2018-2020. Dodatkowo podała, że w trzech Izbach Administracji Skarbowej przeprowadzono kontrole pn. *Wdrożenie i stosowanie rozwiązań przeciwdziałających korupcji*⁷⁴. W wyniku tych kontroli zalecenia pokontrolne sformułowano w przypadku dwóch IAS⁷⁵. Dotyczyły one m.in. zwiększenia liczby szkoleń antykorupcyjnych dla pracowników i funkcjonariuszy SCS.

(akt. kontroli str. 404-412, 418-475)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W działaniu 5.3. nie osiągnięto wszystkich zakładanych w planie realizacji zadań i działań RPPK efektów, tj. do końca stycznia 2020 r. nie zostały wprowadzone do planów szkoleń Szefa KAS i Dyrektorów IAS nowe programy edukacyjne z zakresu edukacji antykorupcyjnej dla pracowników i funkcjonariuszy KAS. Ponadto przedłożone w toku kontroli dokumenty nie potwierdzają, że nowe programy edukacyjne zostały opracowane w terminie wynikającym z planu realizacji zadań i działań RPPK, a ścieżka szkoleniowa, która stanowi integralną

⁷⁴ W 2019 r. w Izbach Administracji Skarbowej we Wrocławiu i Kielcach oraz w 2020 r. i w Izbie Administracji Skarbowej w Białymstoku.

⁷⁵ W Białymstoku i w Kielcach.

część polityki szkoleń w KAS⁷⁶, została opracowana z miesięcznym opóźnieniem.

Jak wyjaśniła Członek Zespołu, *Programy szkoleń antykorupcyjnych zostały opracowane przez KSS i przekazane do Departamentu Organizacji KAS. Do programów DOS zgłosił uwagi. Następnie KSS potwierdził w piśmie do DOS, że programy szkoleń zostaną wprowadzone do planu szkoleń na 2020 r. Oznacza to, że programy zostały opracowane w terminie i przyjęte przez KSS do realizacji.*

W wyjaśnieniach Dyrektor DBM poinformowała, m.in., że *programy szkoleniowe oraz ścieżka szkoleniowa zostały opracowane przez KSS. Ścieżka szkolenia antykorupcyjnego, która sankcjonowała realizację ww. programów szkoleń została zatwierdzona w terminie późniejszym niż Plan szkoleń na rok 2020 (Plan szkoleń kadr KAS został zatwierdzony 17 stycznia 2020 r., a przekazanie ścieżki szkoleniowej, zatwierdzonej przez Szefa KAS, nastąpiło 27 stycznia 2020 r.). Tym samym w planie szkoleń centralnych nie zostały ujęte nowe programy szkoleń. (...) zgodnie ze ścieżką szkolenia antykorupcyjnego, szkolenia mają być zrealizowane w okresach 5 letnich.*

NIK zauważa, że przyjęcie w MF, jak wyjaśniła Członek Zespołu (...) *zapewnienia KSS o tym, że programy zostaną wprowadzone do Planu szkoleń a ścieżka edukacyjna do Systemu KSS, jako jedyne potwierdzenia realizacji tego działania, nie powinno być jedynym źródłem wiedzy dla MF i jego kierownictwa o realizacji działań w tym zakresie przez KSS, gdyż Plan szkoleń centralnych kadr KAS i dokument „System szkoleń kadr KAS” jest akceptowany przez Szefa KAS. Zaznaczyć należy, że w planie realizacji zadań i działań RPPK jako realizator tego działania wskazany został KAS.*

Wprawdzie, jak wskazała w wyjaśnieniach Dyrektor DBM, powołując się na ustawę o KAS i statut KSS, do zadań Dyrektora KSS należy m.in. zatwierdzanie programów i materiałów dydaktycznych oraz realizacja polityki szkoleniowej Szefa KAS, to jednak politykę tę zatwierdza Szef KAS, a nadzór nad działalnością KSS sprawuje zgodnie z regulaminem organizacyjnym obecnie DBM⁷⁷. W związku z powyższym, w ocenie NIK, niezrealizowanie w całości działania 5.3. wskazuje, że sprawowany nad KSS nadzór w tym zakresie nie był należyty. Dopiero na podstawie dokumentów zebranych na potrzeby kontroli NIK, Członek Zespołu ustaliła, że przedmiotowe programy szkoleń nie zostały przekazane do jednostek organizacyjnych KAS i podjęto działania mające na celu ich przekazanie.

Jak poinformowała Członek Zespołu, MF w 2022 r. planuje w KSS szczegółową kontrolę dotyczącą zadań wynikających z ustawy o KAS oraz statutu KSS.

(akta kontroli str. 387-393, 549-562, 624-638, 669-670, 681-856, 893-909, płyta CD nr 5 poz. 21-33, 38, 39, 43-75, 96-114)

2. Nie osiągnięto zakładanego w Programie oraz planie realizacji zadań i działań RPPK efektu działania 3.5. w postaci wdrożenia odpowiednich przepisów umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku udzielania zamówień publicznych wyłączonych spod przepisów ustawy PZP⁷⁸, co wynikało m.in. z długotrwałego prowadzenia prac nad projektowanymi przepisami i braku podjęcia współpracy z realizatorem współpracującym – Prezesem UZP.

⁷⁶ System Szkolenia kadr Krajowej Administracji Skarbowej.

⁷⁷ Wcześniej od 29 maja 2019 r. do 1 października 2020 r. – DOS, a w okresie od 3 marca 2017 r. do 28 maja 2019 r. – DLK.

⁷⁸ Realizacja działania 3.5. była prowadzona również w oparciu o nową ustawę PZP.

Kontrola wykazała, że nie można potwierdzić, że etap 1 – analiza możliwości objęcia odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych działań związanych z realizacją zamówień wyłączonych z obowiązku stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych został wykonany w terminie wynikającym z planu realizacji zadań i działań RPPK, a etap 3 zakończył się na przekazaniu⁷⁹ projektu ustawy o zmianie uoandfp oraz niektórych innych ustaw do uzgodnień międzyresortowych.

Analiza stanowisk⁸⁰ przekazanych w ramach uzgodnień wykazała, że do opracowanych i uzgodnionych w MF przepisów mających na celu wdrożenie rozwiązań prawnych przewidzianych w działaniu 3.5. (zarówno do pierwszego⁸¹, jaki i drugiego rozwiązania⁸²) zostały zgłoszone istotne uwagi. Jak poinformował Dyrektor BDF (...) *po zapoznaniu się z uwagami zgłoszonymi w toku uzgodnień międzyresortowych uznaliśmy w Biurze Dyscypliny Finansów Publicznych, że – z uwagi na projektowane zmiany Prawa zamówień publicznych (uchylenie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, dotyczących zamówień bagatelnych, w tym przepisów wprowadzających obowiązek publikacji ogłoszenia o zamówieniu bagatelnym) wprowadzenie sankcji za nieprzekazanie do publikacji (...) ogłoszenia o zamówieniu bagatelnym nie będzie prawdopodobnie możliwe. Po wejściu w życie tej zmiany w Prawie zamówień publicznych, zmiana ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, (...) przestała być zasadna. (...) Jednocześnie informuję, że w zakresie wdrożenia RPPK, w projekcie nowelizacji uoandfp przewidywaliśmy sankcjonowanie nie tylko nieprzekazania do publikacji ogłoszenia o zamówieniu bagatelnym, ale także niezamieszczenia w wymaganym terminie informacji o udzieleniu zamówienia o wartości przekraczającej 10 000 zł. To drugie rozwiązanie, także zostało zakwestionowane w toku uzgodnień międzyresortowych. Jego wdrożenie wydawało się bardzo trudne, ale nadal możliwe, dlatego w sprawozdaniu za okres 01.01.-31.12.2020 wskazano, że trwa realizacja tego działania.*

Jak wyjaśniła Członek Zespołu, (...) *Biuro Dyscypliny Finansów Publicznych MF dopiero pod koniec 2020 r. uzyskało informację, że ustawodawca wycofa się z obowiązków nałożonych na zamawiających, w odniesieniu do zamówień bagatelnych. W tej sytuacji - zwłaszcza po uchwaleniu zmian do nowego Pzp - nie można było kontynuować wdrożenia przepisów umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w przypadku udzielania zamówień wyłączonych spod przepisów Pzp, poprzez wprowadzenie sankcji za nieprzestrzeganie regulacji dotyczących zamówień bagatelnych. (...) Dlatego trudno byłoby wprowadzić do ustawy Pzp inne, podobne normy, które nie prowadziłyby do zwiększenia formalizmu, a których nieprzestrzeganie mogłoby być sankcjonowane w ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. W zakresie zaprojektowanego rozwiązania dotyczącego obowiązku zamieszczenia w wymaganym terminie informacji o udzieleniu zamówienia o wartości przekraczającej 10 tys. zł i sankcji za niewykonanie tego obowiązku, Członek Zespołu wyjaśniła, że (...) To rozwiązanie również zostało zakwestionowane w toku uzgodnień*

⁷⁹ Pismem z dnia 12 listopada 2020 znak BDF1.022.2.2018.

⁸⁰ Do zamieszczonego na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny pod nr UD 137 projektu ustawy z dnia 26 października 2020 r. o zmianie uoandfp oraz niektórych innych ustaw zostały zgłoszone uwagi przez: Ministra Edukacji i Nauki, Ministra Infrastruktury, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Obrony Narodowej, Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, Rządowego Centrum Legislacji.

⁸¹ Opracowanego w projekcie ustawy z dnia 29 lipca 2019 r. o zmianie uoandfp oraz niektórych innych ustaw dotyczącego wprowadzenia obowiązku zamieszczenia w wymaganym terminie informacji o udzieleniu zamówienia o wartości przekraczającej 10 tys. zł oraz sankcji za niewypelnienie tego obowiązku.

⁸² Wprowadzonego w projekcie ustawy z dnia 1 lipca 2020 r. o zmianie uoandfp oraz niektórych innych ustaw dotyczącego sankcji za niezamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu bagatelnym.

międzyresortowych, jednak jego wdrożenie na przełomie 2020 i 2021 roku było nadal możliwe. Dlatego nie wycofano tego projektu, a w sprawozdaniu końcowym status tego zadania w części realizowanej przez MF, określono jako realizowany z opóźnieniem. Zastrzeżenia do tego drugiego rozwiązania były bardzo istotne i trudno było znaleźć sposób na przekonanie tych, którzy je zgłaszali. Dlatego też nie przygotowano kolejnych (poprawionych) projektów. Jednak nie można uznać, że na etapie sprawozdania końcowego z RPPK, kontynuacja prac nad nowelizacją ustawy o naruszenie dyscypliny finansów publicznych nie mogła być prowadzona.

Jak wykazała kontrola, kontynuacja prac w zakresie wdrożenia odpowiednich przepisów w celu wywiązania się z obowiązku wynikającego z planu realizacji zadań i działań RPPK nie była prowadzona. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, w BIP Rządowego Procesu Legislacyjnego, po zamieszczeniu stanowisk zawierających uwagi do projektu ustawy o zmianie uondfp oraz niektórych innych ustaw, nie zostały zamieszczone żadne inne dokumenty, które świadczyłyby o kontynuacji prac nad ww. projektem. MF nie zajęło stanowiska wobec zgłoszonych w toku uzgodnień międzyresortowych uwag, jak również nie opracowało kolejnego, poprawionego projektu zmiany uondfp oraz niektórych innych ustaw.

W toku kontroli ustalono także, że na żadnym z etapów działania 3.5. nie została podjęta współpraca z realizatorem współpracującym, który został wskazany w planie realizacji zadań i działań RPPK. BDF nie występowało do UZP (ani do Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii) o podjęcie takiej współpracy w celu uzgodnienia i wypracowania odpowiednich zapisów ustawowych. Prezes UZP w swoim stanowisku, przekazanym w ramach uzgodnień międzyresortowych, odniósł się nie tylko do rozwiązania dotyczącego zamówień bagatelnych (gdzie wskazał, że uzasadnione jest docelowo pominięcie w projekcie odniesień do ogłoszenia bagatelnego), ale również do rozwiązania, które Ministerstwo uważało za możliwie do wprowadzenia. Prezes UZP wskazał m.in., że (...) *uchylenie przepisu wprowadzającego obowiązek zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń w odniesieniu do zamówień bagatelnych o wartości od 50 000 zł, co prowadzi w konsekwencji do zniesienia obowiązku znacznie mniej rygorystycznego niż w przypadku obowiązku publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o zamówieniach już od progu wartościowego 10 000 zł. Warto zauważyć, że dodawany ust. 5 w art. 44 ustawy o finansach publicznych w zaproponowanym brzmieniu spowoduje istotne zwiększenie obowiązków administracyjnych po stronie zamawiających.*

Jak wyjaśniła Członek Zespołu, (...) *MF realizowało prace w zakresie ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, a UZP w zakresie PZP. BDF nie widziało potrzeby występowania o ustalenie zasad współpracy z UZP, bądź jej sformalizowanie na etapie poprzedzającym uzgodnienia międzyresortowe.*

NIK uważa, że podjęcie współpracy z realizatorami współpracującymi, w szczególności z Prezesem UZP, od początku realizacji działania 3.5. mogłoby przyczynić się do wypracowania możliwych do wdrożenia przepisów.

(akta kontroli str. 141-351, 536-543, 599-610, płyta CD nr 1 poz. 2-5, 7, 8, 11-20, 22-56, 61-67)

3. W działaniu dodatkowym *Przeprowadzenie badania zagrożeń* (...) nie osiągnięto wszystkich zakładanych w planie realizacji zadań i działań RPPK efektów, tj.:
  - Etap 1 - nie przedłożono dokumentu potwierdzającego opracowanie *Metodyki i założeń badań* (...) w terminie wynikającym z planu realizacji zadań

i działań RPPK oraz zatwierdzenia jej przez Dyrektora BIW lub osobę upoważnioną. Dyrektor BIW wyjaśnił, że (...) w dokumentacji sprawy brak jest dokumentu potwierdzającego sporządzenie *Metodyki i założeń badań* (...) do końca kwietnia 2019 r. Pośrednim potwierdzeniem realizacji jest ujęcie go w sprawozdaniu z realizacji przez Biuro Inspekcji Wewnętrznej RPPK 2018-2020 za I półrocze 2019 r. złożonym do BKA (...).

Brak udokumentowania opracowania w terminie wynikającym z planu realizacji zadań i działań RPPK i zatwierdzenia dokumentu *Metodyka i założenia badań* (...) był działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli str. 495-535, 571-589)

- Etap 2 - *Przeprowadzenie badania* nastąpiło z prawie pięciomiesięcznym opóźnieniem w stosunku do terminu wynikającego z planu realizacji zadań i działań RPPK. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora BIW za daty graniczne przeprowadzenia badania przyjęto daty pism BIW skierowanych do IAS oraz udzielenie odpowiedzi Dyrektora DOS, tj. odpowiednio 28 czerwca 2019 r.⁸³ i 14 listopada 2019 r. Kontrola wykazała, że ostatnie dane od IAS, w ramach przeprowadzanego badania, wpłynęły 30 sierpnia 2019 r.⁸⁴ Natomiast Dyrektor BIW wystąpił do Dyrektora DOS o informacje na potrzeby badania dopiero 30 października 2019 r.⁸⁵ Dyrektor BIW wyjaśnił, że (...) *pismo dotyczyło realizacji zadań określonych w §24 Regulaminu DOS, tj. ewentualnych wyników prowadzonych w trybie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej. Uznano bowiem, że jakkolwiek metodyka nie zakładała zebrania informacji z tego źródła informacja taka może być istotna dla wyników badania. (...) opóźnienie w realizacji zadania spowodowane było m.in. koniecznością dokonania analizy zadań Krajowej Administracji Skarbowej i identyfikacją obszarów działania KAS w najwyższym stopniu zagrożonych korupcją oraz opracowaniem katalogu takich obszarów oraz (...) konieczność zgromadzenia wszelkich niezbędnych do opracowania raportu danych.*

(akta kontroli str. 495-535, 571-589)

- Etap 3 - nie przedłożono dokumentów potwierdzających opracowanie wyników badania w terminie do 30 września 2019 r. Dyrektor BIW wyjaśnił, że ostateczne opracowanie wyników badania realizowane było w okresie styczeń-luty 2020 r., a opóźnienie w jego realizacji spowodowane było m.in. przedłużeniem się czasu przeprowadzenia badania. Ponadto poinformował, że *nie zachowała się dokumentacja robocza, która potwierdzałaby prace podejmowane w celu realizacji tego etapu.*

Brak udokumentowania, że wyniki badania zostały opracowane w terminie założonym w planie realizacji zadań i działań RPPK był działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli str. 499-535, 571-589)

- Etap 4 – opracowanie raportu z badania nastąpiło z prawie czteromiesięcznym opóźnieniem w stosunku do terminu wynikającego z planu realizacji zadań i działań RPPK, tj. do 31 grudnia 2019 r. Jak wyjaśnił Dyrektor BIW, opóźnienie w realizacji tego etapu wynikało w szczególności z niedotrzymania terminów wcześniejszych etapów działania.

(akta kontroli str. 495-535, 571-589)

- Etap 5 - nie opracowano *Ewaluacji metodyki i założeń badania*. Dyrektor BIW wyjaśnił, że *prace nad aktualizacją metodyki zostały podjęte. Natomiast na prace te wpływ miały prace legislacyjne w BIW, w tym w obszarze procedur*

⁸³ Pismo z dnia 28 czerwca 2019 r. znak BIW2.K410.1.2019 przekazane do dyrektorów IAS 3 lipca 2019 r.

⁸⁴ Pismem nr 1401-IWW1.095.1.2019

⁸⁵ Pismem nr BIW2.K410.1.2019.(3)

przekazywania Ministrowi Finansów/Szefowi KAS informacji o zjawiskach niepożądanych i przestępczych, które zostały zawieszono. Dyrektor BIW wyjaśnił, że kształt i termin realizacji aktualizacji metodyki jest determinowany wynikiem ww. prac legislacyjnych, co wpłynęło na niedotrzymanie terminu realizacji opracowania ewaluacji metodyki i założeń badania.

NIK zauważa, że etap ten nie zakładał aktualizacji metodyki i założeń badania, a jedynie ich ewaluację. Określenie „aktualizacja” nie jest tożsamy z „ewaluacją”, a jego najbliższym odpowiednikiem jest „ocena”. Pomimo zakończenia badania, nie dokonano zakładanej w planie realizacji zadań i działań RPPK oceny zastosowanej metodyki.

(akta kontroli str. 495-535, 571-589)

OCENA CZĄSTKOWA

Ministerstwo zrealizowało w pełni trzy z sześciu działań określonych w planie realizacji zadań i działań RPPK. W wyniku ich realizacji m.in. wprowadzono obowiązek przeszkolenia każdego pracownika z etyki i przeciwdziałania korupcji, wprowadzono *Zasady etyki funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej* i wdrożono politykę przeciwdziałania nieprawidłowościom w MF i KAS. Nie zrealizowano w pełnym zakresie pozostałych trzech działań. Pomimo opracowania przez KAS nowych programów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania korupcji, nie zostały one wprowadzone do planów szkoleń Szefa KAS oraz planów szkoleń dyrektorów IAS, a dopiero w wyniku kontroli przekazane zostały do jednostek organizacyjnych KAS. Ponadto KAS przeprowadziła badanie zagrożeń korupcją, jednakże etapy 2 i 4 działania *Przeprowadzenie badania (...)* wskazane w planie realizacji zadań i działań RPPK zostały zrealizowane z opóźnieniem, realizacja w terminie etapów 1 i 3 nie została udokumentowana, a końcowy 5 etap działania nie został wykonany. Ponadto do zakończenia czynności kontrolnych, Ministerstwo nie osiągnęło zakładanego efektu działania 3.5. w postaci wdrożenia przepisów umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku udzielania zamówień publicznych wyłączonych spod przepisów ustawy PZP, do czego w ocenie NIK przyczyniło się m.in. długotrwałe prowadzenie prac nad projektowanymi przepisami oraz niepodjęcie współpracy z realizatorem współpracującym (UZP).

3. Efekty realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020

Opis stanu faktycznego

3.1. W planie realizacji zadań i działań RPPK zostały określone mierniki dla wszystkich działań, w których Minister lub Szef KAS pełnił funkcję realizatora wiodącego, tj. dla działań 3.5., 5.2., 5.3. oraz trzech działań dodatkowych.

(akta kontroli str. 50-84)

3.2. Dla działania 5.2. miernik określono jako *Przeszkolenie co najmniej 50% pracowników MF z zakresu tematyki przeciwdziałania korupcji w okresie od 2019 r. do 2020 r.*

Na podstawie wydruku z systemu KOMA⁸⁶ ustalono, że według stanu zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2020 r. w Ministerstwie było zatrudnionych 2645 osób⁸⁷. Natomiast na podstawie raportu z systemu Atena2 ustalono, że na dzień 31 grudnia 2020 r. szkolenie z przeciwdziałania korupcji ukończyło 2256 osób, co stanowiło 85,3 % zatrudnionych a szkolenie z etyki ukończyło 2193 osób, tj. 82,9 %

⁸⁶ System do zarządzania zasobami ludzkimi w Ministerstwie.

⁸⁷ W tej liczbie nie zostali uwzględnieni pracownicy przebywający na urloпах bezpłatnych, urloпах wychowawczych lub świadczeniach rehabilitacyjnych, o długości co najmniej jednego miesiąca oraz funkcjonariusze innych służb pełniących służbę w Ministerstwie Finansów.

zatrudnionych. Tym samym zakładany w planie realizacji zadań i działań RPPK miernik określony dla tego działania został osiągnięty.

(akta kontroli str. 50-84, 544-548, 868-870, płyta CD nr 2 poz. 4-13)

3.3. W przypadku pięciu pozostałych działań mierniki zostały sformułowane w następujący sposób:

- *zakończenie etapów we wskazanych terminach* dla działania 3.5.;
- *realizacja w terminie tak/nie* dla działania 5.3. i dla trzech działań dodatkowych, przy czym w kolumnie *Sposób realizacji działania* określono konkretne terminy z zakresem realizacji działań.

Przyjęty dla jednego działania dodatkowego⁸⁸ miernik i opisany sposób realizacji nie obejmowały całości działania, co skutkowało brakiem możliwości pomiaru oraz monitorowania postępu realizacji tej części działania (dalszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 50-84)

3.4. Dla dwóch działań⁸⁹ osiągnięto zaplanowane mierniki, realizując zakładane działanie lub poszczególne etapy w terminach przewidzianych w planie realizacji zadań i działań RPPK. Dla pozostałych czterech działań⁹⁰ nie osiągnięto wszystkich zaplanowanych mierników, gdyż poszczególne etapy działań/działania⁹¹ realizowane były z opóźnieniem⁹² lub nie zostały zrealizowane⁹³.

Ponadto w przypadku czterech etapów realizacji działań⁹⁴ brak było możliwości weryfikacji, czy zostały osiągnięte zakładane w planie realizacji zadań i działań RPPK mierniki (określone jako *zakończenie etapów we wskazanych terminach* lub *realizacja w terminie tak/nie*), z uwagi na brak zachowania przez MF ścieżki rewizyjnej i nieprzedłożenie kontrolerom dokumentów będących dowodami wskazującymi na realizację tych etapów działań w terminie.

Szczegółowy sposób i terminowość realizacji objętych kontrolą działań zawarto w obszarze 2 niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 50-84, 910-914)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Miernik i sposób realizacji przyjęte dla działania dodatkowego *Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów* nie obejmowały całości tak zdefiniowanego zadania. W kolumnie *Sposób realizacji działania* wskazano jedynie część działania, tj. Realizacja projektu pn. *Opracowanie projektu przeciwdziałania nieprawidłowościom w resorcie finansów – Argos* z terminem realizacji 31 stycznia 2019 r. Miernik zdefiniowany dla tego działania to *Realizacja w terminie: tak/nie*. Miernik i sposób realizacji działania nie obejmowały

⁸⁸ *Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów.*

⁸⁹ Działanie 5.2. i działanie dodatkowe *Objęcie wszystkich pracowników i funkcjonariuszy KAS zasadami etycznymi.*

⁹⁰ Działanie 3.5.; działanie 5.3.; działania dodatkowe: *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS* oraz *Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów.*

⁹¹ Oprócz etapu 2 działania 3.5.

⁹² Etap 3 w działaniu 3.5.; Etap 3 w działaniu 5.3.; Etap 2 i 4 w działaniu dodatkowym *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS*; działanie dodatkowe *Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady (...)*

⁹³ Etap 2 w działaniu 5.3.; Etap 5 w działaniu dodatkowym *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS.*

⁹⁴ Etap 1 w działaniu 3.5.; Etap 1 w działaniu 5.3.; Etap 1 i 3 w działaniu dodatkowym *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS.*

zatem etapu wdrożenia polityki przeciwdziałania nieprawidłowościom, a jedynie jego część, tj. opracowanie projektu polityki.

Koordinator RPPK wyjaśniła, że *rzeczywiście miernik wskazany w planie odnosił się jedynie do terminu zakończenia prac nad projektem polityki, ale na etapie zgłaszania działania oraz ówczesnym etapie prac w ramach projektu Argos – wydawał się odpowiedni i wystarczający*. W ocenie NIK przy takiej konstrukcji miernika brak jest możliwości monitorowania postępu prac w ramach tego działania.

(akta kontroli str. 50-84, 643-650)

OCENA CZĄSTKOWA

Realizacja przez MF poszczególnych etapów działań, przewidzianych w planie realizacji zadań i działań RPPK, pozwoliła na osiągnięcie mierników dla dwóch⁹⁵ z sześciu zaplanowanych działań. Dla pozostałych czterech działań⁹⁶ nie wszystkie mierniki zostały osiągnięte, gdyż poszczególne etapy działań realizowane były z opóźnieniem lub nie zostały zrealizowane. W przypadku czterech etapów realizacji działań brak było możliwości oceny przez NIK, czy mierniki zostały osiągnięte z uwagi na brak zachowania przez MF ścieżki rewizyjnej i nieprzedłożenie kontrolerom dokumentów wskazujących na realizację tych etapów w terminie. Konstrukcja jednego miernika uniemożliwiała natomiast pomiar i monitorowanie postępu prac w ramach działania⁹⁷.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny, w związku z zakończeniem realizacji Programu z dniem 31 grudnia 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków.

Uwagi

W przypadku powierzenia Ministerstwu realizacji zadań lub działań w ramach kolejnego rządowego programu w zakresie przeciwdziałania korupcji, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, zwraca uwagę na potrzebę:

1. Niezwłocznego podejmowania działań w celu wyznaczenia Koordynatora w Ministerstwie.
2. Określania aktualnego zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników w dokumentach kadrowych.
3. Zapewnienia rzetelnego sporządzania sprawozdań dotyczących realizacji zadań/działania i terminowego ich przekazywania.
4. Podejmowania działań na rzecz pełnej i terminowej realizacji powierzonych Ministerstwu zadań/działania.
5. Ustalania mierników, w taki sposób, aby umożliwiały pomiar oraz monitorowanie postępu realizacji działań.

⁹⁵ Działania: 5.2. i działanie dodatkowe *Objęcie wszystkich pracowników i funkcjonariuszy KAS zasadami etycznymi*.

⁹⁶ Działania: 3.5., 5.3. i działania dodatkowe: *Przeprowadzenie badania zagrożeń przestępczością korupcyjną w KAS oraz Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów*.

⁹⁷ Działanie dodatkowe *Ustanowienie i wdrożenie dokumentu strategicznego określającego zasady systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji, w resorcie finansów*.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa,

Wiceprezes
Najwyższa Izba Kontroli
Małgorzata Motylow

.....
podpis